

**MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2018 METŲ
TEKSTINĖ ATASKAITA**

Molėtai, 2019

TURINYS

BENDROJI DALIS	3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	4
1. Bibliotekų skaičius.	4
2. Tinklo pokyčiai.....	4
3. Nestacionarinis aptarnavimas.....	5
4. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje	5
II. FONDO FORMAVIMAS.....	6
1. Fondo būklė.....	6
2. Dokumentų gautis.....	7
3. Dokumentų nurašymas.....	8
4. Fondo panaudojimas.....	9
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	10
1. Vartotojų telkimas.....	10
2. Vartotojų skaičius ir sudėtis	10
3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.....	11
4. Dokumentų išduotis.....	12
5. Darbo vietos	13
6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas.....	13
7. Prieiga ir sąlygos.....	15
8. Tarpbibliotekinis abonementas.....	15
9. Renginiai.....	15
10. Mokamos paslaugos.....	27
11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.....	29
IV. DARBAS SU SKAITYTOJ AIS VAIKAIS.....	31
1. Vartotojai ir lankytojai.....	31
2. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.....	32
3. Renginiai vaikams.....	32
4. Informacinis darbas.....	35
5. Fondo formavimas.....	36
V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA	37
1. LIBIS PĮ diegimas.....	37
2. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.....	37
3. Internetas.....	38
4. Kraštotyros darbas.....	40
VI. METODINĖ VEIKLA	43
1. Metodinės veiklos kryptys.....	43
2. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas.....	44
VII. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS	46
VIII. PERSONALAS.....	49
1. Darbuotojų skaičius.....	49
2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.....	50
IX. MATERIALINĖ BAZĖ	52
1. Patalpų būklė.....	52
2. Techninis aprūpinimas.....	53
X. FINANSAVIMAS	53
1. Pajamos ir finansavimas.....	53
2. Išlaidos.....	54
IŠVADOS	55

BENDROJI DALIS

2018 metai buvo svarbūs visai Lietuvai – minėjome Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Tai buvo puiki proga Molėtų viešajai bibliotekai prisiminti ir tęsti savo krašto kultūros, tradicijų pažinimo ir įprasminimo, bendruomenių apjungimo, skaitymo ir kūrybiškumo skatinimo darbus. Biblioteka vykdė įvairias priemones bendruomenės kultūrinio ir literatūrinio akiračio plėtimui, bendruomenės nariams suteikė galimybę realizuoti save asmeninėje kūrybinėje erdvėje, organizavo bibliotekos paslaugų reklamą, didino bibliotekos ir bibliotekininko prestižą. Per 2018 metus rajono bibliotekose apsilankė **135 941 lankytojas**, suorganizuota **967** informaciniai, kultūriniai, šviečiamąjio pobūdžio žodiniai ir vaizdiniai **renginiai**.

Šalia bibliotekos vykdomų tradicinių veiklų, skaitymo skatinimo iniciatyvų (Mažoji knygu mugė, Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkursas, naujų knygų pristatymai, aptarimai, garsiniai skaitymai), gyventojams buvo siūlomos inovatyvios ir naujos veiklos: projektas „Vidinis žmogaus pasaulis ir profesinė aplinka: meno terapija, kaip būdas darnai pasiekti“ įvairiomis veiklomis siekė skatinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo idėją; projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ tęsė interaktyvaus Molėtų krašto literatūrinio žemėlapio populiarinimą, didinant kultūros ir informacijos prieinamumą nuo rajono centro nutolusių kaimo bendruomenių nariams, juos įtraukiant į kūrybinį procesą ir skatinant bendruomenių tarpusavio bendradarbiavimą, krašto literatūrinio paveldo suvokimą; Knygų koncertuose, žymūs Lietuvos muzikantai pasakojo apie knygas, dovanavo akustinius koncertus, bendravo su knygos ir muzikos mylėtojais; neformalios jaunimo grupės iniciatyva „Sparnuotai ir nerimtai“ vaikai ir jaunimas susitiko, bendravo su menininkais ir kūrėjais; bibliotekos parodų erdvės tapo mėgstamos tiek meno mylėtojų, tiek kūrėjų.

Viešoji biblioteka (VB) 2018 metais dalyvavo beveik visose programose ir veiklose, organizuotose Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Savivaldybių bei Apskričių viešųjų bibliotekų, Lietuvos leidėjų asociacijų, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, LR Švietimo ir mokslo ministerijos. VB ir kaimo bibliotekos organizavo Nacionalinės bibliotekų, Suaugusiųjų mokymosi ir Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginius, Europos dienos šventę bei dalyvavo akcijose: Saugesnio interneto savaitėje, Nacionalinio diktanto rašyme, vasaros akcijoje „Skaitymo iššūkis“. Atsiliepdamos į LR Kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos kvietimą, VB ir kaimo bibliotekos sėkmingai sudalyvavo Metų knygos rinkimų akcijoje. Dapkūniškių ir Mindūnų bibliotekos, pateikusios reikalavimus atitinkančią paraišką, iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos gavo dovanų – komplektus knygų. Gruodžio mėnesį rajono bibliotekos, atsiliepdamos į LR Prezidentės globojamą „Knygų Kalėdų“ akciją, kvietė lankytojus dalyvauti renginiuose, diskutuoti, skaityti knygas ir jas dovanoti bibliotekoms. Gražios

iniciatyvos ir dovanojusiųjų dėka Molėtų viešosios bibliotekos ir rajono bibliotekų fondai pasipildė 783 knygomis.

Viešoji biblioteka – aktyvi savanorystės skatinimo bibliotekose dalyvė. Praktiką bibliotekoje atliko 9 savanoriai, kurie dalyvavo Lietuvos darbo biržos projekte jaunimui „Atrask save“, kurio tikslas – sumažinti nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio 15-29 m. amžiaus jaunimo skaičių. Savanoriai susipažino su bibliotekos veikla, padėjo bibliotekininkėms organizuoti renginius, tvarkyti dokumentų fondą, vystyti knygnešystės veiklą. Vaikų literatūros skaitykla jau turi kelerių metų darbo patirtį su savanoriais, taip pat bibliotekoje veikia ir Senjorų klubas, kurio nariai – aktyvūs įvairių veiklų dalyviai ir iniciatoriai.

Sėkmingi metai viešajai bibliotekai buvo dalyvaujant įvairiuose konkursuose. Elektronikos platintojų asociacijos (EPA) projekte „Atsakingas skaitytojas“ viešoji biblioteka buvo tarp nugalėtojų – gauti prizai visai bibliotekai, jos lankytojams, aktyviausiems darbuotojams. Molėtų viešoji biblioteka gavo padėkas už dalyvavimą Šiaurės ministrų tarybos projekte „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“, kituose konkursuose ir projektuose.

Visus 2018 metus biblioteka aktyviai formavo savo įvaizdį viešojoje erdvėje. Lietuvos bibliotekininkų draugijos Molėtų skyriaus kvietimu Molėtuose lankėsi Lietuvos bibliotekininkų draugijos projekto „Misija knygnešys“ filmavimo grupė, kuri kartu su poetu Vytautu Kazieľa keliavo po rajoną, kalbino molėtiškius šviesuolius. Rajono ir respublikos spaudoje bei elektroninėje žiniasklaidoje buvo skelbiamos rajono bibliotekų veiklą reprezentuojančios publikacijos. Bibliotekos jaunų darbuotojų iniciatyva atnaujinta bibliotekos internetinė svetainė www.moletai.rvb.lt, sukurta nauja paskyra socialiniame tinkle *Instagram*, daug sekėjų turėjo bibliotekos *Facebook* paskyra, kurioje viešinamos bibliotekos paslaugos, renginiai.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius.

2018 metais Molėtų savivaldybės viešųjų bibliotekų sistemą (toliau – SVB) sudarė 25 bibliotekos: Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – VB) ir 24 kaimo bibliotekos, iš kurių 6 yra sujungtos su bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekomis.

2. Tinklo pokyčiai.

2018 metais Viešosios bibliotekos tinklas nepakito.

Bibliotekų tinklo tankumo 1000 gyventojų koeficientas – 1,3.

Bibliotekų prieigos koeficientas – 717.

3. Nestacionarinis aptarnavimas.

Nors rajone yra optimalus bibliotekų skaičius (1 kaimo bibliotekai tenka – 516 gyventojų), tačiau išlieka problema aptarnaujant rajono vietovių, kurie nutolę nuo kaimo bibliotekos 15-18 km., gyventojus. Pagrindinė šių gyventojų aptarnavimo forma – knygnešystė. Per praėjusių metų laikotarpį VB sistemos bibliotekoms tolimesnėse vietose gyvenančius žmones aptarnauti padėjo 168 knygnešiai (2017 m. – 172). Jie aptarnavo 370 gyventojų (2017 m. – 390), iš jų – 211 neįgalių ir senyvo amžiaus. Iš viso nunešta 7989 fiz. vnt. dokumentų (2017 m. – 8061 fiz. vnt.), iš jų 6412 fiz. vnt. – neįgaliems ir pagyvenusiems žmonėms.

2018 metais VB tęsė bendradarbiavimą su Lietuvos žmonių su negalia sąjungos Molėtų skyriaus ir Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namų bendruomenių nariais: jų prašymu dokumentai buvo pristatomi į vietą, organizuojami bendri renginiai. Alantos bibliotekos knygnešiai nešė spaudinius Alantos senelių globos namų gyventojams, organizavo įvairius renginius, susitikimus su jais.

Viešojo ir kaimo bibliotekos kasmet pamini Knygnešių dieną, dažniausiai, apsilankymu pas skaitytojus. Šią 2018-ųjų dieną Informacijos skyriaus darbuotojos su dovanomis (spauda, knygomis ir spurgomis) lankėsi Molėtų ligoninės Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriuje, kaimo bibliotekininkės ir jaunieji knygų mylėtojai aplankė senyvus ir negalią turinčius kaimo gyventojus bei įteikė jiems po knygą. Tą dieną bibliotekose vyko renginiai, į kuriuos rinkosi žmonės neabejingi gimtajai kalbai bei lietuviško žodžio nešėjams – knygnešiams.

Lietuvos aklųjų bibliotekos (LAB) Panevėžio filialo kilnojamoji bibliotekėlė jau daug metų veikia prie Molėtų VB. 2018 m. jos paslaugomis naudojosi 7 vartotojai (2017 m. – 13). Jiems išduota 122 fiz. vnt. (2017 m. – 233 fiz. vnt.) garsiniai dokumentai.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Molėtų skyrius organizavo literatūrinius renginius, kuriuose dalyvavo ir VB darbuotojai, Molėtų rajono literatų brolijos nariai.

4. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016-04-29 d. įsakymu Nr. ĮV344 „Bibliotekų plėtros strateginės kryptys 2016–2022 metams“ ir 2016-06-22 d. įsakymu Nr. ĮV-536 patvirtintomis „Bibliotekų valdymo tobulinimo rekomendacijomis“ nuo 2018 metų kovo 1 d. buvo peržiūrėta ir pertvarkyta Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos organizacinė struktūra.

Siekiant didesnio bibliotekos valdymo ir veiklos efektyvumo, buvo sukurtas naujas VB padalinys – Inovacijų ir ūkio skyrius, kuris vykdys buvusio Informacijos skyriaus ir kitas papildomas funkcijas: bibliotekos vartotojų informacinį aptarnavimą, inovacijų diegimą, bibliotekos dokumentacijos tvarkymo, paslaugų viešinimo ir ūkinę veiklą. Apjungti Vaikų literatūros ir Abonemento skyriai, kurie sudarė naują bibliotekos padalinį – Vartotojų aptarnavimo skyrių.

2018 metais suformuota nauja viešosios bibliotekos struktūra:

- Inovacijų ir ūkio skyrius (informacijos skaitykla, prieiga prie interneto)
- Vartotojų aptarnavimo skyrius (abonementas, vaikų skaitykla, kraštotyros skaitykla),
- Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyrius.

II. FONDO FORMAVIMAS

1. Fondo būklė.

Molėtų SVB bibliotekų fonde yra 151634 fiz. vnt., 28640 pavadinimais dokumentų.

(žr. lentelę Nr. 1.)

Lentelė Nr. 1. Molėtų SVB dokumentų fondas.

Eil. Nr.	Biblioteka	Fondo dydis		Fondo dydis (be periodinių leidinių)		Iš jų:				Periodiniai leidiniai	
		Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Fiz. vnt.	%
						Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%		
1.	Molėtų VB Sistemoje	151634	28640	144278	95,1	98184	68,1	46094	31,9	7356	4,9
2.	VB	37657	27997	36979	98,2	21335	57,7	15644	42,3	678	1,8
3.	Kaimo Filialuose	113977	22579	107299	94,1	76849	71,6	30450	28,4	6678	5,9

Per ataskaitinius metus VB dokumentų fondas sumažėjo 3772 fiz. vnt. (2,4 %). Sumažėjimo priežastys – reorganizuojant Informacijos skyrių, atliekant Abonemento fondo patikrinimą po fondo suvedimo į LIBIS PĮ, perkeliant į mažesnes, nors ir laikinas, patalpas Elvyros Satkūnaitės vardo ir Videniškių bibliotekų fondus buvo atrinkti ir nurašyti neaktualūs ir susidėvėję dokumentai.

Rajono 1 gyventojui tenka 8,6 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų : mieste: 6,8 fiz. vnt.; kaime: 9,4 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,7 fiz. vnt. naujai gautų dokumentų. Iš jų: mieste: 0,4 fiz. vnt., kaime: 0,9 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,08 fiz. vnt. garsinių ir regimųjų dokumentų. Iš jų: mieste: 0,2 fiz. vnt., kaime: 0,06 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,01 fiz. vnt. elektroninių dokumentų. Iš jų: mieste: 0,01 fiz. vnt., kaime: 0,01 fiz. vnt.

1 vartotojui tenka 29,3 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų: mieste: 22,9 fiz. vnt., kaime: 32,2 fiz. vnt.

2. Dokumentų gautis.

2018 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekų fondai pasipildė 12354 fiz. vnt. dokumentų, 1594 naujais pavadinimais. Apie fondų papildymą SVB sistemoje pagal turinį žr. lentelę Nr. 2.

Lentelė Nr. 2. Molėtų SVB dokumentų gautis.

Eil. Nr.	Biblioteka	Dokumentų gautis 2018 metai (iš viso)			Dokumentų (be periodinių leidinių)		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodinių leidinių	
		Fiz. vnt.	Pav.	% fonde	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
1.	Molėtų VB Sistemoje	12354	1594	8,1	5448	1502	4168	742	1280	760	6906	92
2.	VB	2076	1449	5,5	1416	1363	843	813	573	550	660	86
3.	Kaimo Filialuose	10278	1336	9	4032	1261	3325	791	707	470	6246	75

Lentelė Nr. 3. Molėtų VB fondų papildymas pagal dokumentų rūšis (2018 m.).

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	2018 m. iš viso gauta:										1 filialas vidutiniškai gavo		Naujų dokumentų procentas fonde		
		Knygų		Serialiniai leidiniai		Gars./reg.		Elektron. leid.		Kitų dok.		Fiz. vnt.	Pav.	Tinklo b-se	VB	Kaimo fil.
		Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%					
1.	Molėtų VB Sistemoje	4781	40,9	6897	58,9	24	0,2	3	0	3	0	401	135	7,5	5,2	8,4

2018 metais dokumentų gautis buvo 646 fiz. vnt. didesnė negu 2017 metais. Dokumentų gautis padidėjo, nes ataskaitiniais metais daugiau gauta paramos.

Kultūros ministerijos skirtomis lėšomis įsigyta 1954 fiz. vnt. dokumentų, 651 nauju pavadinimu.

Molėtų rajono savivaldybės skirtomis lėšomis įsigyta 5483 fiz. vnt. periodinių leidinių, 40 pavadinimų.

Paramos gauta 3418 fiz. vnt. dokumentų, 840 naujų pavadinimų.

Skaitytojai padengė pamestas knygas – 8 fiz. vnt., 3 pavadinimais.

Už 2 % nuo pajamų mokesčio įsigyta 29 fiz. vnt., 8 pavadinimais.

Neprenumeruojamų periodinių leidinių gauta 1423 fiz. vnt., 52 pavadinimais.

Pradėtas tvarkyti VB Rankraščių fondas – įvesta 39 fiz. vnt. dokumentai į LIBIS PĮ katalogą.

2018 m. Informacijos skyrius buvo reorganizuotas į Inovacijų ir ūkio skyrių, todėl dauguma dokumentų buvo perduoti į kitus VB fondus – 1919 fiz. vnt. dokumentų, 1791

pavadinimu.

Vidutiniškai 1 kaimo filialas gavo 428 fiz. vnt. dokumentų, 162 pavadinimais. Atsižvelgiant į gyventojų ir vartotojų skaičių mažiausiai dokumentų teko Žaugėdų ir Arnionių filialams.

Per metus gauta 92 pavadinimai periodinių leidinių. 1 kaimo filialui teko vidutiniškai 19 pavadinimų.

2018 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekos sukaupė dokumentų fondą už 41693,80 euro.

Vienam gyventojui teko 2,37 euro dokumentams įsigyti.

Vienam vartotojui teko 8,05 euro dokumentams įsigyti.

1000 gyventojų dokumentų įsigijimui tenka: 2366,28 euro.

2018 metais VB gavo privalomojo dokumentų egzemplioriaus 1 pavadinimo periodinį leidinį "Vilnis"

Už Molėtų rajono savivaldybės skirtas lėšas periodinių leidinių užsakėme už 11508 eurų. Vienam gyventojui teko 0,65 euro dokumentams įsigyti iš savivaldybės lėšų.

Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 15327 eurus. Kultūros ministerijos lėšų panaudojimą pagal tiekėjus žr. lentelę Nr.4.

Lentelė Nr. 4. Kultūros ministerijos lėšų panaudojimas.

Pagal tiekėjus	Lėšos (EUR)
UAB „Alma littera sprendimai“	6214,21
UAB „Jotema“	1576,56
UAB „Tyto alba“	1310,19
UAB „Baltos lankos“	1110,87
Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	768,83
A.Vereckio įmonė „Nieko rimto“	563,74
UAB „Vagos“ prekyba	364,85
UAB leidykla „Gimtasis žodis“	247,14
„Aukso pieva“ II	197,50
UAB „Versus aureus“	128,95
MB „Tikra knyga“	117,75
Kiti tiekėjai	2231,41

Vienam gyventojui teko 0,87 euro. dokumentams įsigyti iš Kultūros ministerijos lėšų.

Paramos būdu gautos knygos įkainuotos 14682,76 euro.

Už 2% nuo pajamų mokesčio įsigyta už 149,20 euro

Skaitytojų padengtos pamestos knygos už 26,84 euro.

Vidutinė įsigyto dokumento kaina – 3,37 eurai.

3. Dokumentų nurašymas.

Per praėjusius metus nurašyta 16126 fiz. vnt. dokumentų, 3323 pavadinimais. Iš jų:

- VB – 4485 fiz. vnt., 3395 pavadinimais,
- Kaimo filialai – 11641 fiz. vnt., 1029 pavadinimais.

Dokumentų nurašymo priežastys:

- 7114 fiz. vnt. susidėvėję dokumentai,
- 9006 fiz. vnt. neaktualaus turinio dokumentai,
- 6 fiz. vnt. vartotojų prarasti.

2018 metų gauties ir nurašymo palyginimas:

- gauta – 12354 fiz. vnt.
- nurašyta – 16126 fiz. vnt.
- skirtumas – 3772 fiz. vnt. nurašyta daugiau.

Šiais metais dokumentų nurašymas padidėjo (5290 fiz. vnt. daugiau negu 2017 m.), nes reorganizuojant Informacijos skyrių, atliekant abonemento fondo patikrinimą po fondo suvedimo į LIBIS PĮ, perkeltant E. Satkūnaitės vardo ir Videniškių bibliotekų dokumentų fondus į mažesnes laikinas patalpas, buvo atrinkti ir nurašyti neaktualūs ir susidėvėję dokumentai.

4. Fondo panaudojimas.

Fondų apyvarta SVB bibliotekose yra nedidelė – 1,0; VB – 1,1; kaimo filialuose – 0,9.

Jau keletą metų fondų apyvarta nesikeičia. Mažą apyvartą ir toliau sąlygoja objektyvūs faktoriai: nuolat senstantys dokumentų fondai, lėšų trūkumas, mažas fondų papildymas naujais dokumentais ir subjektyvus faktorius – skiriamas mažas dėmesys dokumentų fondų populiarinimui.

Lentelė 5. Fondo panaudojimo koeficientas.

Eil. Nr.	Biblioteka	Fondo panaudojimo koeficientas								
		Grožinė literatūra			Šakinė literatūra (be periodinių leidinių)			Periodiniai leidiniai		
		Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas	Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas	Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas
1.	VB sistemoje	68,1	42,0	0,6	31,9	6,9	0,2	4,9	49,2	10,0
2.	VB	57,7	48,9	0,8	42,3	9,5	0,2	1,8	35,2	19,5
3.	Kaimo filialuose	71,6	39,3	0,5	28,4	5,9	0,2	5,9	54,6	9,2

VB nėra dokumentų saugyklos ir mainų fondo.

Elektroniniame kataloge iš viso yra 98238 bibliografiniai įrašai. Šiais metais katalogas pasipildė – 5803 naujais įrašais; iš jų – 1725 analiziniais.

2018 m. VB abonemente buvo atliktas fondo patikrinimas po fondo suvedimo į LIBIS PĮ. Einamųjų metų pabaigai visi VB fondai suvesti į LIBIS PĮ ir atlikti jų fondų patikrinimai.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojų telkimas.

2018 metų liepos 1 d. statistikos duomenimis rajone gyveno 17620 gyventojai (bibliotekos statistinėse ataskaitose – 17939). Molėtų mieste gyveno 5548 gyventojų.

Regiono gyventojų sutelkimo procentas:

- SVB – 29,3%
- VB – 29,5%

Kaimo bibliotekose – 28,5%

Vidutinis gyventojų skaičius tenkantis vienai bibliotekai:

- SVB – 717
- VB – 5548

Kaimo bibliotekose – 516.

2. Vartotojų skaičius ir sudėtis

2018 metais Molėtų VB ir kaimo bibliotekų paslaugomis naudojosi 5177 vartotojai (2017 m. – 5406), t.y. 229 vartotojais mažiau. Iš jų – 1342 vaikai. VB paslaugomis naudojosi 1642 vartotojai (2017 m. – 1718), t.y. 76 vartotojais mažiau. Kaimo bibliotekose vartotojų aptarnauta 3535 (2017 m. – 3688), t.y. 153 vartotojais mažiau nei 2017 m. Skaitytojų sumažėjimo priežastys buvo įvairios, viena iš jų – sumažėjęs rajono gyventojų skaičius. Įvyko darbuotojų kaita E. Satkūnaitės ir Videniškių. Naujų darbuotojų darbo pradžia sutapo su šių dviejų bibliotekų patalpų remontu pradžia. Darbai tęsėsi visus 2018 metus. Bibliotekos laikinai persikėlė į patalpas, kuriose bibliotekininkės negalėjo pilnai aptarnauti vartotojų, organizuoti renginių.

Kaimo bibliotekose daugiausia vartotojų aptarnaujama Arnionių (55%), Suginčių (46 %), Giedraičių (39%) bibliotekose. Mažiausias gyventojų sutelkimo procentas yra Bekupės (16%), Videniškių (17%), Levaniškių (17%), Toliejų (18%) ir Žiūrų (18%) bibliotekose. Dauguma šių bibliotekų nuo Molėtų miesto yra nutolusios 6-8 km. ir daugelis šio mikrorajono gyventojų naudojami VB paslaugomis.

Vartotojų skaičius 1 gyventojui – 0,28.

Bibliotekininkų skaičius 1000 vartotojų – 7.

Vartotojų skaičius vienai bibliotekai: rajone – 207, kaime – 147.

Molėtų rajone dominuoja kaimo bibliotekos, turinčios 101-200 skaitytojų. Jos sudaro 79 % visų bibliotekų skaičiaus. (žr. 6 lentelę).

Lentelė Nr. 6. SVB kaimo bibliotekų skaičius pagal vartotojų sutelkimą.

Iki 100	101-200	201-300	301-400	401-500	Virš 500
1	19	3	1	0	0

Didžiausią skaitytojų grupę viešojoje bibliotekoje sudaro tarnautojai – 28,7 proc., o kaimo bibliotekose kiti asmenys (pensininkai, bedarbiai, namų šeimininkės) – 29,9 proc. Palyginus su ankstesniais metais vartotojų kaita kaimo bibliotekose išliko panaši, o viešojoje bibliotekoje palaiptiesiems vartotojai kito – sumažėjus jaunimo skaitytojų grupei, padidėjo tarnautojų ir kiti asmenys grupės. Skaitytojų išsidėstymą pagal užimtumą galima matyti lentelėje (žr. 7 lentelę).

Lentelė Nr. 7. Skaitytojų išsidėstymas pagal užimtumą.

Vartotojai	SVB		VB		Kaimo bibliotekose	
	Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.
Vartotojų iš viso:	5177		1642		3535	
Iš jų:						
Vaikai	1270	24,5	402	24,5	868	24,6
Tarnautojai	1080	20,9	471	28,7	609	17,2
Darbininkai	709	13,7	110	6,7	599	16,9
Jaunimas (moksleiviai, studentai)	729	14,1	328	19,9	401	11,3
Kiti	1389	26,8	331	20,2	1058	29,9

3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

2018 metais SVB sistemos bibliotekose apsilankė 135941 lankytojai. Nors per ataskaitinius metus bendras lankytojų skaičius sumažėjo 5688 lankytojais, tačiau VB lankytojų padidėjo. Tendencija yra ta, kad mažėjant rajono gyventojams, įvairiomis bibliotekos paslaugomis naudojasi tie patys vartotojai. (žr. 8 lentelę).

Lentelė Nr. 8. Lankytojų skaičius ir lankomumas (2017-2018 m.).

	Lankytojų skaičius		Skirtumas	Lankomumas	
	2018 metai	2017 metai		2018 metai	2017 metai
SVB	135941	141629	-5688	26,2	26,2
VB	38338	37508	+830	23,3	21,8
Kaimo bibliotekose	97603	104121	-6518	27,6	28,2

Molėtų VB per darbo dieną apsilankė 126 lankytojai, o vienai kaimo bibliotekai vidutiniškai tenka 4066 apsilankymai per metus, per dieną – 16.

4. Dokumentų išduotis

2018 metais SVB sistemos bibliotekose dokumentų išduota 156120 fiz. vnt. (2017 m. – 167151 fiz. vnt.), tai yra 11031 fiz. vnt. mažiau, negu 2017 metais. Nors spausdintų knygų ir periodinių leidinių skaitymo tradicija neišnyksta ir lieka tokia pat svarbi ir mėgstama, tačiau svarbu daugiau dėmesio skirti skaitymo skatinimo ir įgūdžių formavimo procesui.

Išduota dokumentų į namus:

- SVB – 111678 fiz. vnt.

Iš jų:

- VB – 27838 fiz. vnt.,
- Kaimo bibliotekose – 83840 fiz. vnt.

Išduota dokumentų vietoje:

- SVB – 44442 fiz. vnt.

Iš jų:

- VB – 15704 fiz. vnt.,
- Kaimo bibliotekose – 28738 fiz. vnt.

Apie dokumentų išduotį pagal turinį (grožinės literatūros, šakinės literatūros (be periodikos) ir periodinių leidinių) (žr. 9 lentelę).

Lentelė 9. Dokumentų išduotis.

	Išduota dokumentų										
	Viso (fiz. vnt.)		Skirtumas	Iš jų:							
	2018 metai	2017 metai		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių		Kiti dokumentai	
				Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB sistemoje	156120	167151	-11031	65615	42,0	10842	6,9	76905	49,2	2758	1,7
VB	43542	43007	+535	21331	48,9	4140	9,5	15359	35,2	2712	6,2
Kaimo bibliotekose	112578	124144	-11566	44284	39,3	6702	5,9	61546	54,6	46	0,04

Skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose buvo 30,1 (2017 m. – 30,9). Skaitomumas VB – 26,5 (2017 m. – 25,0); kaimo bibliotekose – 31,8 (2017 m. – 33,7).

Vienam rajono bibliotekininkui vidutiniškai tenka 3807 fiz. vnt. išduotų dokumentų. Vienam VB bibliotekininkui tenka – 2561 fiz. vnt. išduotų dokumentų, kaimo bibliotekose – 4690 fiz. vnt.

5. Darbo vietos

SVB tinklo bibliotekose šiuo metu yra 304 darbo vietos vartotojams. Iš jų: VB – 54, kaimo bibliotekose – 250.

Vartotojams skirtų kompiuterinių darbo vietų iš viso:

- SVB – 90, iš jų:
- VB – 13,
- kaimo bibliotekose – 77.

Tinklinių kompiuterinių darbo vietų skaičius:

- SVB – 92, iš jų:
- VB – 13;
- kaimo bibliotekose – 77.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius, prijungtų prie interneto:

- SVB – 92, iš jų:
- VB – 13,
- kaimo bibliotekose – 77.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams:

- SVB – 46, iš jų:
- VB – 22,
- kaimo bibliotekose – 24.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams, prijungtų prie interneto:

- SVB – 46, iš jų:
- VB – 22,
- kaimo bibliotekose – 24.

6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas.

SVB tinklo sistemos bibliotekos organizavo įvairius mokymus vartotojams. Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų bendra trukmė (valandomis) dokumentų fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais:

- SVB – 903 val., iš jų:
- VB – 202 val.,
- kaimo bibliotekose – 873 val.

Vartotojų apsilankusių apmokymuose skaičius:

- SVB – 958, iš jų:
- VB – 94,
- kaimo bibliotekose – 864.

Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų valandų skaičius, skirtų elektroninėms paslaugoms:

- SVB – 905 val., iš jų:
- VB – 177 val.,
- kaimo bibliotekose – 728 val..

Vartotojų skaičius, apsilankiusių apmokymuose, skirtuose elektroninėms paslaugoms:

- SVB – 802, iš jų:
- VB – 81,
- kaimo bibliotekose – 721.

2018 metais viešojoje ir kaimo bibliotekose buvo organizuojami kompiuterinio raštingumo mokymai, teikiamos konsultacijos. Be grupinių mokymų bibliotekininkai kvietė bendruomenės narius individualiai ateiti mokytis ir pagilinti savo informacinių technologijų taikymo įgūdžius.

Kompiuterinio raštingumo mokymus vedė specialistai, turintys mokymų su informacinėmis technologijomis patirtį. Bibliotekoje ir jos padaliniuose įrengtos kompiuterizuotos darbo vietos lankytojams leidžia vienu metu mokytis tiek individualiai, tiek didesnę kiekį dalyvių. Mokymų metu įgytos teorinės ir praktinės žinios ne tik pagerina besimokančiųjų gyvenimo kokybę, bet ir sudaro jiems galimybes, naudojantis įvairiomis paieškos sistemomis, surasti aktualios informacijos internete bei aktyviai naudoti tekstinę ir vaizdinę informaciją. Daug dėmesio mokymų metu buvo skiriama pagelbėti vartotojams ieškantiems informacijos elektroniniuose kataloguose (LIBIS) bei Lietuvos ir užsienio duomenų bazėse.

Informacijos skaitykloje vyko kompiuterinio raštingumo pradžiamokslio užsiėmimai, kurių metu lankytojai susipažino su svarbiausiomis kompiuterijos sąvokomis, technine ir programine įranga, operacine sistema, tekstų rengimo programa (Microsoft Word 2010), atliko teksto rengimo, koregavimo ir kitas užduotis, sužinojo apie internetą ir juo teikiamas paslaugas, išmoko naudotis naršykle ir internete ieškoti informacijos, susikūrė elektroninius paštus. Mokymai vyko atskirioms grupėms, esant reikalui buvo suteikiama individuali pagalba.

Informacijos skaitykloje buvo galimybė lankyti edukacinius užsiėmimus, skirtus anglų kalbos tobulinimui, kurių metu buvo mokomasi pagal programą ENGLISH IN MINUTES A DAY. Buvo atliekama daug gramatinių užduočių, testų. Kurso tikslas buvo išmokti efektyviai bendrauti, vartojant anglų kalbą kaip globalinę kalbą visame pasaulyje.

Viešoji biblioteka jau ne pirmus metus dalyvavo Jaunimo garantijų iniciatyvos projekto „**Atrask save**“ veikloje. Projektą koordinuoja Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, į projektą įsijungusi Lietuvos darbo birža kartu su teritorinėmis darbo biržomis, nevyriausybinės organizacijos ir biudžetinės įstaigos. Projekto tikslas – suteikti jaunuoliams aktyvumo skatinimo priemonės, atsižvelgiant į tai, kokį pasiūlymą jaunas žmogus pageidauja gauti: dirbti, mokytis ar atlikti praktiką. Pagal šį projektą 2018 metais bibliotekoje

savanoriavo 9 molėtiškiai. Savanoriai savarankiškai, priklausomai nuo gebėjimų, susipažino su bibliotekos veikla, organizavo edukacines priemones, dalyvavo bibliotekos renginiuose.

Tampa vis populiarsnės veiklos, kurios skatina tiek suaugusiųjų, tiek vaikų vartotojų kūrybiškumą, pilietiškumą ir bendruomeniškumą. Informacijos skaitykloje kas ketvirtį vyko kūrybiniai edukaciniai užsiėmimai, kuriuose aktyvūs ir kūrybiški bendruomenės nariai dalinasi savo patirtimi ir mokė įvairių kūrybos paslapčių.

7. Prieiga ir sąlygos.

Darbo valandos (per 2018 metus)

VB dirbo 2994 darbo valandas (6 darbo dienų savaitė), kaimo bibliotekos vidutiniškai dirbo 2000 darbo valandų (5 darbo dienų savaitė).

VB vidutiniškai dirbo 58 val. per savaitę, o kaimo bibliotekos – 34 val.

Viešojoje bibliotekoje penkias dienas per savaitę vartotojai aptarnaujami po 10 valandų (nuo 8 iki 18 val.) ir vieną dieną (šeštadienį) 8 valandas (nuo 9 iki 17 val.)

Kaimo bibliotekų darbo laikas: 9 kaimo bibliotekos dirbo 40 val. per savaitę (yra po 1 bibliotekininko etatą), 9 kaimo bibliotekos – 30 val. per savaitę (yra po 0,75 bibliotekininko etato), 6 kaimo bibliotekose – 20 val. per savaitę (yra po 0,5 bibliotekininko etato).

Darbo dienos (per 2018 metus):

VB dirbo 303 darbo dienų, kaimo bibliotekos vidutiniškai dirbo 251 darbo dienų.

8. Tarpbibliotekinis abonementas.

2018 metais TBA paslauga rajone pasinaudojo 4 abonentai. Gauta 2 užklauskos iš kitų bibliotekų, kurioms išsiųsti 2 dokumentai (1 originalas ir 1 kopija). Išsiųsta 4 užklauskos kitoms bibliotekoms, gauta 7 fiz. vnt. dokumentų. Šia paslauga pasinaudojo 3 VB vartotojai, kurie gavo 7 dokumentus iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos. Kaimo bibliotekos šia paslauga nepasinaudojo.

9. Renginiai.

2018 metais SVB tinklo bibliotekose buvo organizuoti 967 renginiai (2017 m. – 858).

Lentelė 10. Renginių pasiskirstymas pagal pagrindines renginių formas.

Pavadinimas	Organizuota renginių							Renginių lankytojų skaičius
	Iš viso	Iš jų:						
		Kompleksiniai		Žodinių		Vaizdinių		
	Skaičius	%	Skaičius	%	Skaičius	%		
Molėtų SVB	967	244	25,2	436	45,0	287	29,6	21293
VB	190	42	22,1	75	39,4	73	38,4	6837
Kaimo bibliotekose	777	202	25,9	361	46,4	214	27,5	14456

Organizuojamų renginių skaičius palyginus su 2017 metais ženkliai padidėjo. Išaugo ir renginiuose dalyvavusių žmonių skaičius – 1515 dalyvių daugiau. Tai reiškia, kad bibliotekose vyko gana dideli kokybiniai pokyčiai renginių organizavimo srityje.

Pagrindinės viešosios ir kaimo bibliotekų renginių temos:

- bendruomenės narių skaitymo skatinimas: susitikimai, literatūrinės popietės, knygų pristatymai, garsiniai skaitymai;
- tradiciniai renginiai (valstybinėms ir įžymioms datoms (rašytojų) pažymėti, tradicinėms šventėms paminėti ir pan.);
- šviečiamieji-mokomieji renginiai;
- edukaciniai renginiai, ugdantys bendruomenės narių kūrybinius įgūdžius;
- etnokultūros renginiai, bendravimas su kraštiečiais, kraštotyros medžiagos populiarinimas.

Kovo 11 d. susumuoti, aptarti ir pagarsinti **Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkurso** rezultatai. Šių metų laureate tapo Virginija Žvarėlaitė už poeziją. Paskatinamosios premijos paskirtos Laimutei Pacevičienei už prozą ir Nijolei Navikienei už poeziją. Dalyvavusieji konkurse buvo apdovanoti laikraščio „Vilnis“, Molėtų turizmo ir verslo informacijos centro, Molėtų rajono literatų brolijos ir bibliotekos įsteigtais prizais, o konkurso komisijai padėkota, įteikiant naują knygą „Molėtai 1918–2018“. Renginio metu buvo pristatyta ir visiems padovanota nauja Molėtų rajono literatų brolijos knyga „Upės akmenėliais“, skirta brolijos 20-mečiui.

Molėtų viešojo ir kaimo bibliotekos aktyviai įsijungė į **Nacionalinės bibliotekų savaitės** renginių virtinę. Iš viso viešojoje ir kaimo filialuose suorganizuoti 46 renginiai, kuriuose dalyvavo 950 dalyvių. Kiekvienais metais Nacionalinės bibliotekų savaitės pabaigą Molėtų viešoji biblioteka pažymi surengdama **Mažąją knygų mugę**. Tai galimybė molėtiškiams asmeniškai pabendrauti su įvairių leidyklų atstovais, sužinoti knygų naujienas ir pasikonsultavus išsirinkti įdomiausias jiems knygas. Mažosios knygų mugės pradžią paskelbė viešosios bibliotekos direktorė Virginija Raišienė, po to visų dėmesys nukrypo į vaikus, kurie labai gausiai susirinko bibliotekos konferencijų salėje, mat čia pasirodė iš Dubingių atvykęs lėlių teatriukas „Rudnosiukas“. Kaip ir kasmet, be galimybės įsigyti knygas ir kitus leidinius, Mažoji knygų mugė suteikia galimybę molėtiškiams sudalyvauti įvairiuose knygų pristatymuose. Šiais metais savo knygas pristatyti buvo pakviesti Molėtų kraštiečiai. Pirmasis pristatymas buvo skirtas Vidmanto Šmigelsko knygai „10 000 kilometrų per Rusiją. Nuo Maskvos iki Vladivostoko“. Knygą kartu su pačiu autoriumi pristatė leidyklos „Didakta“ direktorius Remigijus Martinavičius. Antrasis pristatymas buvo skirtas dviem Molėtų kraštotyros muziejaus darbuotojams ir jų knygoms. Pirmoji knyga – Viktorijos Kazlienės „Molėtai 1918-2018“, antroji – naujo muziejaus darbuotojo Andrejaus Gaidamavičiaus ir jo mokytojos

Vilhelminos Urbonienės bendras kūrinys „Minčių kryžkelėse“. Paskutinio pristatymo metu susirinkusieji iš arčiau susipažino su septintąja poezijos almanacho „Atokios stotys“ knyga. Knygos pristatyme dalyvavo kraštiečiai poetai Virginija Žvarėlaitė, Vytautas Kaziela ir Petras Panavas. Įdomu tai, jog šios knygos viršeliui buvo panaudotos taip pat kraštietės Dalios Stalauskienės tapybos darbų fotografijos.

Šiaurės šalių bibliotekų savaitė Molėtų viešojoje bibliotekoje prasidėjo sena tradicija. Suteimų valandą lapkričio 12 d. Molėtų bibliotekos Abonemente pradėjo aktorius Rimvydas Antanas Kalvelis, paskaitęs ištrauką iš islandų rašytojo Einaro Máro Guðmundssono knygos „Islandijos karaliai“. Renginyje dalyvavusi žurnalistė, viešosios komunikacijos specialistė, golbolo (aklųjų ir silpnaregių riedulio) teisėja, teisėjavusi Londono ir Pekino parolimpinėse žaidynėse, tarptautinio Trakų golbolo turnyro organizatorė, trijų vaikų mama Vilma Venckutonytė pasakojo apie savo patirtį ir išpūdžius keliaujant autostopu po Šiaurės šalis. Molėtų bibliotekai Vilma atvežė dovanų iš leidyklos „Tyto alba“ – du Peter Høeg knygos „Panelės Smilos sniego jausmas“ egzempliorius.

Knygų koncertai – kamerinis renginys – visai naujas reiškinys Molėtų viešojoje bibliotekoje, kada bibliotekos lankytojus į pokalbį apie knygas, skaitymą kviečia žymūs Lietuvos muzikantai atlikėjai. Spalio 4 d. Molėtų bibliotekos Abonemente įvyko pirmasis Knygų koncertas. Apie knygas, kurios darė jam įtaką, kalbėjo ir muzikavo Mantas Meškerys iš grupės Strings of Earth Orchestra. Į pirmąjį Knygų koncertą Mantas atsivežė brangiausią sau knygą - Grammy apdovanoto bosisto Victor L. Wooten THE MUSIC LESSON (Muzikos pamoka), kurią rekomendavo visiems, norintiems mąstyti laisvai ir savarankiškai.

Vilniečių Robertos Monikos ir Deivido Jakavičiaus (SYMBIOSIS) Knygų koncertas buvo antrasis įvykęs Molėtų bibliotekoje. Atlikėjai sakė, kad šis koncertas buvo neįprastas jiems patiems, kada groja akustiškai ir kalbama apie jiems įtaką padariusias knygas.

Trečiajame „Knygų koncerte“ – mintimis ir savo patirtimis apie knygas, skaitymą dalinosi dainų autorius ir atlikėjas Darius Žvirblis. Šio naujo projekto idėjos autorė – Audronė Čepkauskaitė.

Tradicinėse popiečio valandėlėse "Prie kavos puodelio" Abonemente knygos mylėtojai kalbėjo apie naujas įdomias knygas, skaitė ištraukas iš labiausiai patikusių knygų. Atskira popietė buvo skirta aptarti knygas, pristatytas 2018 Metų knygų rinkimams.

Skatinti skaitymą ir populiarinti knygą padėjo kūrybos skaitymai, knygų pristatymai, susitikimai su knygų autoriais.

Viešojoje bibliotekoje įvyko susitikimas su labai lauktu svečiu – mus aplankė prof. Liudas Mažylis! Gausiai susirinkę renginio dalyviai galėjo išgirsti jo knygą „99 metai po įvykio“, išgirsti įkvepiantį pasakojimą apie tai, kaip jis ieškojo Vasario 16-osios akto, su kokiais sunkumais ir netikėtumais susidūrė. L. Mažylis maloniai ir labai įdomiai atsakinėjo į žiūrovų klausimus, dalino

autografus.

Balandžio 23 d. Nacionalinė bibliotekų savaitė viešojoje bibliotekoje prasidėjo fotomenininko Saulius Paukštys knygos – detektyvinės istorijos „Pustoniai ir atspalviai” pristatymu. S. Paukštys šią knygą parašė 2017 metais dirbdamas emigracijoje – Anglijoje. Istorijoje susimaišo tikros emigrantų ir menininkų istorijos su pramanytais įvykiais, apie kuriuos susitikimo metu plačiau pasakojo fotomenininkas. Vizualinio patrauklumo knygai suteikė daugybė menininko Vytenio Jankūno fotografijų. Fotomenininko draugas, dailėtyrininkas Saulius Pilinkus, dalyvavęs susitikime, tapo viso renginio jungiamąja grandimi – įdomiai ir linksmi pristatė S. Paukštį kaip netradicinį kūrėją ir menininką.

Balandžio 19-osios vakarą gausus žiūrovų būrys susirinko į biblioteką tam, kad išvystų ir išgirstų garsųjį gamtininką, fotografą ir rašytoją Selemoną Paltanavičių. Nors rašytojas Molėtų viešojoje bibliotekoje lankėsi ne kartą, įdomu tai, jog šį sykį jis pirmą kartą pristatinėjo knygas, skirtas ne tik vaikams. Kartu su gamtininku atvykusios leidyklos „Terra Publica” atstovės atvežė molėtiškiams S. Paltanavičiaus sudarytas knygas „Nemunu per Lietuvą” ir jau gegužės mėnesį pasirodysiančią knygą „Vysla per Lenkiją”. Šios knygos buvo sudarytos „Nacionalinės ekspedicijos”, vykusios 2015–2017 m. vasaromis, pagrindu.

Gegužės 3 d. Molėtų viešosios bibliotekos skaitytojai susitiko su mokslininke, profesore Ona Voveriene, kuri molėtiškiams pristatė savo knygą „Dalia Grybauskaitė – tautos prezidentė“. Autorė pasakojo, kaip nuo pat pradžių sekė būsimos prezidentės kelią į šį svarbų postą, o vėliau visi įspūdžiai, atsiminimai ir faktai sugulė į knygą.

Molėtų viešoji biblioteka prisidėjo prie skaitymo skatinimo akcijos „Lietuva skaito!“ ir kvietė Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną švęsti kartu! Bibliotekoje vyko susitikimas su poetu, rašytoju Gintaru Bleizgiu ir jo naujausio romano „Karmelio kalno papėdėje“ pristatymas (knygą išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla). Autoriaus kūrinio ištraukas skaitė kraštietis aktorius Rimvydas Kalvelis.

Viešoji biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos tęstiniame projekte „Literatūros ir kino dienos“ ir turėjo galimybę savo skaitytojus pakviesti į susitikimą su Paryžiuje gyvenančiu lietuvių prozininku, vertėju, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu Valdu Papiėviu. Rašytoją vakaro metu kalbino „Odilės“ leidyklos direktorė Bartė Kuolytė. Renginį moderavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos renginių organizatorė Elvyra Pažemeckaitė.

Bibliotekoje pristatyta knyga „Gulago partizanai” apie 1953-1955 m. politinių kalinių sukilimus Norilsko, Vorkutos ir Kengyro lageriuose bei dokumentinis filmas. Dalyvavo knygos ir filmo kūrėjai: Paulius Saudargas ir Goda Karazijaitė.

Gruodžio mėn. viešosios bibliotekos Laiptinės galerija ir konferencijų salė pasipuošė

įspūdingais darbais – eksponuojama Lietuvos fotomenininkų sąjungos narių, Molėtų garbės piliečių brolių Algimanto ir Mindaugo Černiauskų fotografijų paroda „Tarp dangaus ir žemės“. Ta proga bibliotekoje vyko naujos brolių Černiauskų knygos, kurioje nuotraukas lydi baladiški brolių Černiauskų tekstai, pristatymas. Tai penktoji brolių Černiauskų knyga, pasak renginio vedėjo Valentino Stundžio, „solidus ir retas produktas“. Vyko jautrus ir gilus pokalbis, kuriame dalyvavo knygos autoriai, Europos parlamento narė dr. Laima Andrikienė ir Valentinas Stundys.

Susitikime su filosofu Arvydu Juozaičiu buvo pristatyta jo naujausioji knyga „Lietuvos tuštėjimo metas“, kurioje sudėtos esė – septyniolikos metų darbo rezultatas.

Knygų ir muzikos albumų autorius Aleksandras Makejevas molėtiškiams pristatė savo naujausią kūrybą: dainas bei knygas, papasakojo jų atsiradimo istorijas.

Molėtiškiai dalyvavo knygų "Aisčių dvasinės tapybės beiškant", Vytauto Voverio knygos „Šventasis karas“ pristatymuose.

Teminiai pokalbiai, susitikimai su įdomiais žmonėmis viešojoje bibliotekoje buvo išties nekasdieniški ir įvairūs.

Spalio 19 dieną Molėtuose svečiavosi žymi kalbininkė, dėstytoja, mokslininkė, sociolingvistė Loreta Vaicekauskienė. Molėtiškiai klausė paskaitos apie naujus skolinius ir kalbos žaidimus, pristatė savo atliktų tyrimų duomenis.

Gausus būrys bibliotekos lankytojų dalyvavo susitikime su ekspedicijos „Misija Sibiras'17“ dalyviu Laimiu Kasperavičiumi.

Bibliotekoje viešėjo Lietuvos vegetarų draugijos prezidentė, chemijos mokslų daktarė, docentė, 13 leidinių apie sveikatą autorė, perskaičiusia net 1700 paskaitų sveikatos tema, Ksavera Vaištarienė, kuri dalinosi savo patirtimi tema „Nepagydomos ligos įveikiamos be vaistų“. Sveikuolių sąjungos viceprezidentė Lukrecija Augustaitytė skaitė paskaitą „Kaip pabėgti nuo senatvės?“. Pasiklausyti šių pranešimų susirinko gausus būrys molėtiškių, besidominčių sveiku gyvenimo būdu, subalansuota mityba. Susitikimų organizatorius – Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, kurio iniciatyva bibliotekoje dar vyko seminaras „Kitoniškumas ir tolerancija. Ar tikrai vertybės vienodos? Esu ir noriu būti kitoks. Siekiamybė ar šuolis į ledinį vandenį? Pozityvumas kasdienybėje“, I dalis. Seminarą, skirtą tėvams, specialistams ir kitiems suinteresuotiems asmenims, vedė lektorė Rolanda Šliažienė.

Bibliotekos viešnios: Ieva, vaikų stiliaus tinklaraščio Two makes six autorė, švarkelius nuostabiai išpiešianti Agnė PINK DONKEY, medikė pagal profesiją, menininkė pagal pašaukimą, ir Justina NEBŪK NUOGA, jau antrus metus kurianti rūbus Utenoje, į biblioteką atvyko padrašinti visų, kas svajoja apie savo verslą.

Viešojoje bibliotekoje vyko Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro edukacinis renginys „Opera ir knyga“. Jo metu buvo pristatyta pagal A. Puškino kūrinio siužetą sukurta P.

Čaikovskio opera „Eugenijus Oneginas“, vyko pokalbis apie knygos ir operos duetą.

2018 metais Molėtų viešoji biblioteka vykdė projektą „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“, kuris atgaivino literatūrinę Molėtų krašto istoriją ir nutiesė „gyvus“ literatūrinius tiltus tarp rajono bendruomenių, jų narius įtraukiant į kūrybinį procesą ir dialogą su kūrėjais bei kitų bendruomenių nariais. Projekto metu vyko nauji kūrybiniai susitikimai, pažintys su krašto literatūros asmenybėmis ir jų darbais: poetu Vytautu Kaziela, rašytoju Alvydu Šlepiku, fotomenininke Audreole Pažereckaitė-Pivore, poetu, režisieriumi, bardu Mindaugu Valiuku, aktoriumi Rimvydu Kalveliu.

Visada didelio pasisekimo ir susidomėjimo sulaukia kūrybiniai, pažintiniai ir šviečiamieji renginiai.

Gegužės 9 d. Molėtų miestas tradiciškai jau dešimtą kartą šurmuliavo – molėtiškiai šventė Europos dieną, kuri prasidėjo nuo rytinės kavos puodelio Molėtų savivaldybės aikštėje. Visus pasivaišinusius kava bibliotekininkai kvietė 12 val. ateiti į Jaunimo aikštę ir linksmai švęsti Europos dieną kartu. Vidurdienį Jaunimo aikštėje virė darbas: vaikai dalyvavo įvairiose viktorinose, varžybose. Molėtų pradinės mokyklos mokiniai mokė susirinkusius renginio dalyvius šokti, o savo žinias apie Europą ir savanorystę Eurokioske galėjo patikrinti kiekvienas norintis. Teisingai atsakiusiems buvo išdalinta daugybė smagių prizų. Vakare molėtiškiai rinkosi į susitikimą su LR Seimo nariu Audroniumi Ažubaliu. Susitikimo tema – „Kokioje Lietuvoje ir kokioje Europos Sąjungoje norime gyventi?“.

Spalio-lapkričio mėn. Inovacijų ir ūkio skyrius vykdė projektą „Vidinis žmogaus pasaulis ir profesinė aplinka: meno terapija, kaip būdas darnai pasiekti“, pagal Molėtų rajono savivaldybės Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programą. Projekto veiklose dalyvavo 88 darbingo amžiaus molėtiškiai. Mokymų metu dalyviai įgijo emocinio intelekto suvokimo pagrindus, išmoko naujų refleksijos metodų, išbandė skirtingas meno terapijos kryptis: dailės (su psichologe meno terapeute Elena Karpenko ir psichologe, dailės terapeute Irma Žemaitiene, garso terapija (su psichoterapeute, meno terapeute Alicija Eiliakas), kūrybinį-terapinį rašymą (su rašytoju, filosofu Vidu Dusevičiumi) ir psichodramą (su psichodramos praktikėmis Kristina Dulinskiene ir Rūta Janulevičiene). Teorinius pagrindus sustiprino VDU Psichologijos katedros docentas dr. Visvaldas Legkauskas seminaras apie emocinį intelektą. Mokymų dalyviai gerai įvertino lektorių kompetenciją, suteiktas žinias ir išreiškė norą, kad bibliotekoje vyktų tęstiniai meno terapijos užsiėmimai.

Projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ be minėtų kūrybinių susitikimų su menininkais, tęsė bendruomenių narių supažindinimą su literatūriniais Molėtų rajono objektais, vykdė ekskursijas interaktyvaus literatūrinio žemėlapiu, sukurto 2017 metais, maršrutais. Įvyko 9 edukacinės, pažintinės literatūrinės kelionės – Molėtų rajono Alantos, Giedraičių, Videniškių, Mindūnų, Suginčių, Inturkės, Joniškio, Verbiškių kaimuose bei Kaune. Taip pat bendruomenių nariai, aplanke

rajono literatūrinius objektus, savo patirtis, kilusias idėjas, objektų, su kuriais susipažino, interpretacijas galėjo įgyvendinti kaimo bendruomenėse vykstančiose kūrybinėse: tapybos tušu, akvarele, piešimo ant stiklo, keramikos, scenos menų (teatro) dirbtuvėse, kurias vedė, patirtimi dalinosi ir kūrybines idėjas atskleisti padėjo vietos menininkai, literatai, dailininkai, keramikai, režisieriai. Organizuotos 8 kūrybinės dirbtuvės.

VšĮ „Darnaus vystymo projektai“ vykdydami projektą „Vyresni darbingo amžiaus asmenys – aktyvūs visuomeniniame gyvenime ir darbo rinkoje“ 2018 m. spalio 18 d. viešojoje bibliotekoje surengė mokymus apie stresą, jo įveikimo būdus socialinėje bei darbinėje aplinkoje, o spalio mėn. 25 d. – apie socialinį verslumą: kaip gauti naudą kuriant gerovę kitiems. Mokymuose dalyvavo 52 vyresnio amžiaus molėtiškiai.

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas viešojoje bibliotekoje organizavo 2 projekto „Skaitmeninių technologijų raštingumas, medijų turinio kritiškumas ir saugumas internete“ paskaitas-seminarus. Pirmųjų mokymų „Kaip apsisaugoti nuo propagandos“ metu, prof. R. Laužikas suteikė naujų žinių ir įgūdžių, kaip išvengti šiuolaikinės propagandos spąstų. Paskaitų-mokymų „Netikros naujienos: kaip atpažinti ir atsispirti“ apie skaitmeninių technologijų raštingumą, medijų turinio kritinį vertinimą ir saugumą internete vedė VU Komunikacijos fakulteto doktorantas Tadas Žižiūnas ir socialinių tinklų ekspertas Darius Jokubaitis. Mokymuose dalyvavo vidutinio amžiaus, pakankamai aktyvų socialinių-ekonominių gyvenimą gyvenantys, internetu bei kitomis skaitmeninėmis technologijomis besinaudojantiems asmenys.

Gegužės mėnesį Molėtų viešoji biblioteka pradėjo Izraelio kino vakarų ciklą pagal Izraelio ambasados projektą „Izraelio kinas tavo mieste“. Filmai buvo rodomi kiekvieną ketvirtadienį. Molėtiškiai galėjo matyti ir įvertinti 5 Izraelio filmus: „Nulis motyvacijos“, „Vestuvių lėlė“, „Pavėluotos mintys“, „Betliejus“ ir „Kapo Jeruzalėje“.

Kolekcijų, kūrybinių darbų pristatymai. Kiekvieno mėnesio antrą antradienį VB rinkosi senjorų klubo nariai, kad praleistų įdomiai ir prasmingai laiką bendraudami su kitais bendruomenės nariais, vieni pasidalintų savo pomėgiu kolekcionuoti, kiti – kūrybine patirtimi. Pradėjus organizuoti kolekcijų, kūrybinių darbų pristatymus Informacijos skaitykloje, senjorai tapo aktyviausi šių parodų dalyviai ir lankytojai.

Metų pradžioje buvo atidaryta paroda „Vėrinys Lietuvai“, skirta Lietuvos 100-mečiui. Tai kolektyvinė Molėtuose ar aplink juos gyvenančių darbščių žmonių, kūrėjų paroda. Čia eksponuojamos tautodailininkės Jolantos Žalalienės juostos, meno vadovės Ritos Pelakauskienės riešinės, tautodailininko Stanislovo Karanausko medaliai bei bendrijos „Edeno vaivorykštė“ narių mežginiai. Parodos atidarymo metu dainavo folkloro ansamblis „Alsūnė“. Vasario mėn. skaityklos erdvės pasipuošė Aldonos Dirbaitės kūryba – siuvinėtais paveikslais.

Artėjant Velykų metui – savo vietą skaitykloje surado Jolantos Žalalienės margučių

kolekcija, kurios įspūdingų darbų pavyzdžių galima rasti Odetos Tumėnaitės – Bražėnienės knygoje „Margučių marginimas Aukštaitijoje“.

Vaikų gynimo dieną vartus į margaspalvę vasarą atidarė mažoji bibliotekos draugės Tautvyklė Viltė, pristatydama margą piešinių parodą.

Visą rugsėjo mėnesį Molėtų biblioteką saugojo katės – mokytojos Julės Kavalnienės kolekcijos "Kokie namai be katinų?" eksponatai.

Lapkričio pradžioje į bibliotekos parodą „Šiaurės šalių herojai“ atkeliavo lėlės, troliai, angelai. Jų kūrėja – tautodailininkė Dalia Statauskienė.

Laiptinės galerijoje ir konferencijų salėje organizuojamos fotografijų, tapybos darbų, piešinių ir kitų meno kūrinių ekspozicijos yra mėgstamos tiek menininkų, tiek lankytojų. Pirmoji 2018-ųjų metų paroda bibliotekoje – kraštiečio, fotomenininko Juozo Kazlausko (1941-2002) fotografijų ciklas „Savaitgalis pragare“. Tai – nuotraukos iš 1987 m. režisieriaus Vytauto Žalakevičiaus filmo, kurio centre – iš koncentracijos stovyklos pabėgę, nuo suėmimo bandantys slėptis kaliniai. Vasario 2 d. vyko parodos „Savaitgalis pragare“ pristatymas. Renginyje dalyvavo ir apie savo vyro kūrybą pasakojo šią parodą inspiravusi menininko žmona Dalia Kazlauskienė.

Didelio Molėtų menų mokyklos Dailės skyriaus auklėtinių dėmesio sulaukė Sigutės Ach piešinių paroda „Vaikų kambarys“. Poetės Violetos Palčinskaitės geriausių eilėraščių rinktinė „Vaikų kambarys“ Sigutės Ach piešiniais iliustruota pačios rašytojos pageidavimu.

Bibliotekos parodų erdvėse buvo eksponuojama Mariaus Jovaišos foto paroda „Neregėta Lietuva“. Tai ne tik įspūdingi gamtos vaizdai, bet ir paveldo bei šiuolaikinio mokslo fotografijų ciklai.

Vasarą Laiptinės galeriją papuošė spalvingos baltų genčių kostiumų nuotraukos. Nuotraukų parodą išleido Lietuvos nacionalinis kultūros centras, fotografas Artūras Moisiejenko. Kostiumus kūrė archeologė Daiva Steponavičienė, dizainerė tekstilininkė Danutė Keturakienė, juvelyras Evaldas Babenskas.

JAV LB Jaunimo sąjungos Washington DC skyriaus vadovė Neringa Liutikaitė pristatė parodą apie JAV Lietuvių bendruomenės veiklą, kuri molėtiškiams suteikė galimybę geriau pažinti Pasaulio lietuvių bendruomenės istoriją.

Bibliotekos erdvėse savo darbus pristatė molėtiškiai menininkai, kūrėjai: fotografas Algimantas Pečiukaitis, dailininkė (tapyba ant stiklo) Dalia Stalauskienė, Molėtų menų mokyklos Dailės skyriaus absolventai. Organizuota projekto „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ baigiamoji paroda, kurioje savo darbus pateikė Molėtų rajono bendruomenių nariai, dalyvavę projekto kūrybinėse dirbtuvėse (projekto autorė N. Stančikienė).

Lietuvių kalbos instituto edukacinė paroda „Paliesk lietuvių kalbą rankomis“ veikė Informacijos skaitykloje. Paroda žaismingai pristatė svarbiausius lituanistikos ir kalbotyros

pasiekimus, supažindino su lietuvių kalbos istorija, atskleidė lietuvių kalbos išskirtinumą ir vietą pasaulio kalbų kontekste.

Akcijos, konkursai.

Viešoji biblioteka dalyvavo beveik visose programose ir veiklose, organizuotose Kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji bibliotekos, Savivaldybių viešųjų bibliotekų, Apskričių viešųjų bibliotekų ir Lietuvos leidėjų asociacijų, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, Švietimo ir mokslo ministerijos ir kitų organizacijų. VB ir kaimo bibliotekos organizavo Suaugusiųjų mokymosi savaitės „Lietuva mokosi: iš praeities į ateitį“ renginius, dalyvavo akcijose: Saugesnio interneto savaitė, „Vasaros skaitymo iššūkis“, Nacionalinio diktanto rašyme ir kt.

Sausio 27 d. visoje Lietuvoje vyko **Nacionalinė viktorina**, kuri kvietė pasitikrinti, kiek žinome apie savo gimtąjį kraštą. Būtent taip interneto portalas 15min siekė paminėti Lietuvos valstybės 100-metį. Ne išimtis ir Molėtai – Nacionalinė viktorina vyko Molėtų viešojoje bibliotekoje ir sutraukė ypač skirtingus žmones. Iš viso pamankštinti protą ir pasitikrinti žinias apie Lietuvą susigundė 15 dalyvių. Jauniausiam iš jų buvo 15 metų, o vyriausiam – 71. Džiugu, jog daugiau nei pusė dalyvių buvo jaunimo atstovai – moksleiviai ir studentai.

Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos lankytojai aktyviai dalyvavo šių metų **„Vasaros skaitymo iššūkyje“**. Iš viso jame dalyvavo 95 skaitytojai, o visas penkias iššūkio užduotis įvykdė net 60 skaitytojų. Aktyviausiai į šią akciją įsitraukė Suginčių (18 skaitytojų), Molėtų viešoji (17 skaitytojų) bei Bijutiškio (13 skaitytojų) bibliotekos. Gausiausiai „Skaitymo iššūkyje“ dalyvavo 8–14 metų bei 46–64 metų amžiaus grupių skaitytojai. Džiugu, jog skaitymo malonumą pažino ir patys mažiausieji – iššūkį priėmė du 0-7 metų amžiaus grupės skaitytojai. Molėtų rajono „Skaitymo iššūkio“ dalyviai, dalyvavusieji iššūkyje, buvo apdovanoti diplomais, o 25 aktyviausieji, įveikę visas užduotis – paskatinamaisiais prizais – firminėmis gertuvėmis.

Viešoji biblioteka dalyvavo **socialinėje gerumo akcijoje „Spalvotas pavasaris“**, skirtoje onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams, ir pakvietė rajono bendruomenę prisideda prie šios kilnios misijos: megzti, nerti, siūti spalvingas bei jaukias kepuraites mažiesiems ligoniukams. Baigiantis akcijai, nustebino molėtiškių geranoriškumas – numegzta, nunerta ar pasiūta 45 įvairiausių spalvų ir raštų kepurės ir kojinitės.

2018 metais Molėtų viešoji biblioteka Elektronikos platintojų asociacijos (EPA) organizuojamame **projekte „Atsakingas skaitytojas“** triumfavo jau antrus metus iš eilės, parodydama didžiausią aktyvumą bei socialinę atsakomybę šalies mastu. Molėtų gyventojai ir Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos skaitytojai per 4 mėnesius atsikratė 1385 kg elektronikos atliekų ir taip papildė bibliotekos lentynas naujomis knygomis už 750 Eur sumą.

Molėtų viešoji biblioteka pavasarį kvietė bendruomenės narius dalyvauti akcijoje „Fotografuoju skaitančius“ ir atsiųsti skaitančių draugų/tėvų/senelių/sesiu/brolių/kolegų fotografijas. Pasaulinės knygų dienos proga (balandžio 23 d.) nuotraukos buvo eksponuojamos bibliotekoje, vėliau papuošė bibliotekos kiemelį.

Baigiantis metams viešojoje ir kaimo bibliotekose vyko **Knygų Kalėdų akcijos renginiai**. Akcijos metu suorganizuota daug renginių, populiarinančių knygas ir jų skaitymą. Rajono bibliotekų lentynas papildė 783 naujos knygos. Knygas dovanavo tiek pavieniai asmenys, tiek organizacijos. Dubingių biblioteką jau ketvirtą kartą aplankė Airijos ambasadorius David Noonan su žmona Cliodhna ir atgabeno dėžę knygų, kurias iškart po Naujųjų galės skaityti maži ir dideli Dubingių skaitytojai. Dėkojame už dovanas, išrinktas su tokiu atidumu ir meile. Ambasadorius šią vasarą baigia savo kadenciją Lietuvoje, bet tikime, kad jo šeimos ryšiai su Lietuva, Dubingiais ir Molėtų kraštu nenutrūks. Sausio 15 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su iniciatyvos „Knygų Kalėdos“ partneriais ir bičiuliais, padėjo jiems už bendrą, net aštuonerius metus trukusį darbą, padėjusį suvienyti jėgas stiprinant mūsų šalies bibliotekas. Šiame renginyje Prezidentūroje dalyvavo Bijutiškio kaimo bibliotekininkė Saulė Navikienė. Jos iniciatyva biblioteka dovanų gavo 83 naujas knygas.

Jau ketvirtą kartą viešoji biblioteka organizavo **„Auksinio proto“** žaidimus, o gruodžio mėn. dvylika Molėtų komandų pabaigė 9-ąją gyvų sezoną. Bendros šio sezono Molėtų įskaitos nugalėtojais tapo VIDURY KELIO komanda, kuri gavo vardinį pakvietimą dalyvauti didžiajame 9-ojo sezono finale Kaune.

Lapkričio 6 d. kartu su Molėtų gimnazijos savanoriais bibliotekoje vyko **Pyragų diena**. Surinkti pinigai (174,72 EUR) buvo skirti periodinių leidinių prenumeratai Molėtų ligoninės Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriui.

Renginiai kaimo bibliotekose.

Daug renginių, skatinančių skaitymą, kūrybiškumo ugdymą surengta kaimo bibliotekose. Trumpai kalendorine datų tvarka apžvelgsime tuos renginius, kurie rajono gyventojams paliko įspūdį bei gerus atsiliepimus rajono spaudoje.

Beveik visose bibliotekose, dažniausiai dokumentų parodomis, buvo paminėtos valstybinės šventės: Sausio 13-oji, Vasario 16-oji, Kovo 11-oji. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas **šimtmečio Vasario 16-ajai**. Inturkės bažnyčioje, bibliotekininkės O. Cesiulienės iniciatyva, buvo atlikta poetinė kompozicija, skirta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-mečiui. Giedraičių bibliotekoje vyko protmūšis „100 klausimų apie Lietuvą“, kuriame varžėsi 4 kaimo bendruomenių atstovai iš Giedraičių seniūnijos. Toliau bibliotekininkė kartu su kaimo bendruomenės centru įgyvendino projektą „Toliejai – Lietuvos šimtmečiui“, kurio vykdymo metu organizuotas Vasario 16-osios koncertas-minėjimas, foto paroda „Užfiksuotos akimirkos. Toliau krašto žmonės

praeityje“, Tautiškos giesmės giedojimo akcija, susitikimas su Lietuvos etnoastronomu, muziejininku Jonu Vaiškūnu. Dapkūniškių bendruomenė dalyvavo renginyje „Kartų pynė Lietuvai“ – tai literatūrinė meninė programa ir Balninkų tautodailininkės Laimos Vilimaitės kūrybos darbų paroda „Myliu. Mylėti. Meilė“. Dubingių bibliotekoje vykusios gerumo akcijos „100 kojinių senoliui ir vaikui“ metu numegztos kojinės pradžiugino Alantos senelių globos namų gyventojus, dalis kojinių nukeliavo į Vilnių, į VŠĮ Pal. Kun. Nykolo Sopočkos hospisą. Skudutiškio bibliotekoje veikė ekspozicija „100 Skudutiškio akimirų“, daug emocijų sukėlė šios ekspozicijos skaidrių peržiūra. Taip pat Skudutiškio bibliotekos lankytojai turėjo progą dalyvauti akcijoje „100 gražiausių lietuviškų žodžių“.

Kovo 16 ają– Knygnešio dieną daugelis bibliotekų organizuoja parodas, padėkos popietes, aplanko senyvus, negalią turinčius kaimo gyventojus, rengia pokalbius apie spaudos draudimo laikų gadynę, slaptųjų mokyklų, daraktorių veiklą. Žvarboką kovo 16-osios popietę būrelis Jonišio mokyklos-daugiafunkcinio centro mokinių su bibliotekininke Virginija Kalinauskiene surengė akciją „Užkrėsk gerumu“. Akcijos tikslas – aplankyti miestelio senjorus ir nunešti jiems daug vaikiško entuziazmo, gerumo, spaudos. Mokiniai aplankė knygnešio S. Šlamo kapą, uždegė žvakutes jo ir jo darbų atminimui.

Nacionalinė bibliotekų savaitės renginiai.

Literatūriniai susitikimai, popietės vyko daugelyje kaimo bibliotekų. Jonišio kaimo bibliotekoje skaitytojai turėjo puikią progą dalyvauti trijų šiuolaikinių lietuvių autorių knygų pristatymuose. Su joniškiečiais bendravo kraštietis poetas ir dramaturgas, režisierius ir aktorius, dainuojamosios poezijos atstovas Mindaugas Valiukas, atvykęs į tėviškę su nauja savo poezijos knyga „Mokytojas mirti ir kitos poemos“. Su poetu svečiavosi ir jo kūrybą skaitė aktorė Valda Bičkutė. Teatro ir kino aktorius, režisierius, LR Seimo narys, rašytojas Robertas Šarknickas pristatė savo pirmąją knygą „Šarkos sielos šauksmas, o Antanas Žilėnas – savo naująją knygą „Parubežys ir parubežiniai“, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šimtmečiui ir Pasienio policijos 95 metų sukakčiai paminėti.

Girsteitiškio bibliotekoje pristatyta Lietuvos nepriklausomybės akto signataro Jono Vileišio, kurio šeimos dvaras XX a. pirmoje pusėje stovėjo Girsteitiškyje, dukters Ritos Vileišytės-Bagdonienės knyga „Tolimi vaizdai“. Tiesioginius linkėjimus Girsteitiškio žmonėms LRT radijo žurnalistės Vitos Ličytės padarytu garso įrašu atsiuntė knygos autorė R. Vileišyte-Bagdonienė iš pačios Amerikos. Taip pat V. Ličytė pasidalino R. Vileišytės brolio Petro Vileišio prieš 95 metus siųstais atvirlaiškiais iš Paryžiaus Girsteitiškio dvaro draugams. Šio renginio įrašas buvo transliuojamas per LRT radijo laidą „Radijo dokumentika“.

Giedraičių skaitytojai buvo pakviesti į dviejų knygų apie Molėtus sutiktuves. Kraštiečiai broliai Algimantas ir Mindaugas Černiauskai pristatė knygą „Fotografija II“, o Molėtų krašto

muziejaus direktorė Viktorija Kazlienė – „Molėtai 1918-2018“.

Alantos biblioteka kartu su Alantos gimnazija, bendruomenės centru organizavo Alantos šviesuolės, mokytojos, kraštotyrininkės, dviejų knygų apie Alantos kraštą ir jo žmones bendraautorės, Lidijos Markulytės-Pivorienės 90-mečio paminėjimą. Taip pat Alantos bibliotekoje pristatyta kraštietės literatės Birutės Šiukštienės poezijos knyga „Tuštėjanti stotelė“. Didelio susidomėjimo Alantos kaimo bibliotekoje sulaukė dokumentinio filmo „Vytautas Paukštė. Įslaptintas gyvenimas“ peržiūra – tai tarsi retrospektyva į žymaus lietuvių teatro ir kino aktoriaus Vytauto Paukštės giminės sąsajas su Molėtų kraštu.

Dubingių bibliotekoje vyko 7-ieji poezijos skaitymai „Uždekim širdžiai po žvakelę“, kuriuose savo kūrybą skaitė poetai Nijolė Navikienė ir Danutė Tumonytė-Mažeikienė. Rudenį su dubingiškiais bendravo ir savo kūrybą skaitė Alantos krašto literatė Teresė Paberalienė.

Kuolakasių bibliotekoje vyko popietė, skirta kraštiečio, tautodailininko, tapytojo ir literato Stanislovo Karanausko garbingo 90-ojo jubiliejaus proga.

Kaimo bibliotekose dažnai lankėsi molėtiškiai literatai Audreolė Pivorė, Rimvydas Kalvelis, Virginija Žvarėlaitė, Nijolė Navikienė. Poezijos popietėje „Žodis po žodžio – sakiniu virsta“ Suginčių bendruomenei savo kūrybą pristatė literatė Sigutė Lisauskienė. Giedraičių bibliotekoje poezijos popietėje „Kad žodis tartum sparnas suplazdėtų“, skirtoje Pasaulinei poezijos dienai, dalyvavo vietos literatai. Buvo skaitomos savos kūrybos ir kitų poetų eilės, skambėjo muzika.

Renginyje „Kartu mes kuriame ateitį“ Dapkūniškių bibliotekoje dalyvavo kraštietė operos solistė Judita Leitaitė su dukra Paulina, o Dubingių bibliotekininkės V. Vaikutienės iniciatyva Asvejos regioninio parko lankytojų centre koncertavo kvartetas EIME, buvo skaitoma kraštietės Miglės Šimukonytės poezija.

Kaimo bibliotekose vietos bendruomenės mėgstami **teminiai renginiai**. Aktualiausia tema – sveika gyvensena. Inturkės bibliotekininkės O. Cesiulienės vykdytame projekte „Informacijos keliu – į sveiką gyvenimą“ Utenos visuomenės sveikatos biuro lektorė Ina Meidienė skaitė paskaitas „Emocinės įtampos valdymas“ ir „Skoliozės profilaktika“, o Stuburo gydymo centro vadovas, gydytojas Jonas Girskis pateikė paskaitą – praktikumą, kaip išsaugoti stuburą sveiką. Videniškiečiai dalyvavo Higienos instituto Visuomenės sveikatos technologijų centro vadovės dr. (Vilnius) Rolandos Valintėlienės paskaitoje „Vartokime antibiotikus atsakingai“ ir Vytauto Šakio, Higienos centro vadovo (Molėtai) paskaitoje „Sveikos mitybos ABC“. V. Šakio paskaitą „Sveikata be vaistų“ klausė ir Suginčių bibliotekos lankytojai. Sveikatos dienai paminėti Mindūnų kaimo bibliotekininkė S. Vyšniauskienė organizavo akciją „Šiaurietiškas ėjimas“, kuri tapo tęstine Mindūnų bendruomenės veikla.

Bendruomenės nariams bibliotekos rengė arba inicijavo įvairius **kūrybinius – edukacinius užsiėmimus**. Organizuojant Suaugusių švietimo savaitę, Europos dienos šventes kaimo bibliotekose

veikė įvairios kūrybinės dirbtuvės. Arnionių bibliotekoje kurti floristines kompozicijas mokė floristė Violeta Valiukaitė. Jonišio bibliotekininkė V. Kalinauskienė mokė dekupažo paslapčių Jonišio ir Kuolakasių bendruomenių narius. Piešimo akvarele mokymų ciklai vyko Levaniškių Jonišio ir Giedraičių bibliotekose, kur savo kūrybine patirtimi dalinosi dailininkas Zenonas Steponavičius. Vytelių pynimo dirbtuvėms Dapkūniškių bibliotekoje vadovavo Marytė Kiaušinienė, o Bekupės bibliotekoje įvairius ornamentus iš smėlio mokė piešti Birutė Pekarskienė. Videniškiuose vyko edukacinė pamoka „Mano mandalos piešimas, o Balninkuose popietėje „Fraktalai – magiškas kelias pažinti save“ savo įgūdžiais pasidalino Utenos visuomenės sveikatos centro specialistė Ina Meidienė.

Paskutiniaisiais metais didelė dalis bibliotekų – vienintelė kultūros įstaiga kaimo vietovėse, tad stengiasi kartu su kaimo bendruomenių centrais organizuoti **įvairiausias šventes, susibūrimus, vakarones.**

Bibliotekose buvo ruošiamos dokumentų parodos įvairia tematika: rašytojų, poetų jubiliejams, įvairioms valstybinėms datoms paminėti. Tuo pačiu buvo organizuojamos įvairios fotografijos, tapybos, tautodailės ir kitos **netradicinės parodos.** Dapkūniškių bibliotekoje vyko menininkės Evos Laumos piešinių parodos „Aurarium“ pristatymas. Levaniškių bibliotekoje buvo eksponuojamos molėtiškių J. Bareikio, A. Čižos ir N. Navikienės fotografijos, R. Stalnionienės, B. Šlepikienės ir V. Tarvydienės tapybos darbai. Tradicinės rankdarbių parodos vyko Dubingių, Skudutiškio, Dapkūniškių bibliotekose.

2018 metais prie VB veikė keturi klubai: Molėtų rajono literatų brolija, moterų klubas „Judra“ ir Senjorų klubas.

Kaimo bibliotekose veikė kiti klubai, asociacijos. Levaniškių kaimo bibliotekininkės iniciatyva įkurtas „Knygų mylėtojų klubas“. Dauguma kaimo bendruomenės centrų savo veiklą vykdo kaimo bibliotekų patalpose, o kaimo bibliotekininkės yra aktyvios kaimo bendruomenės centrų narės.

10. Mokamos paslaugos.

Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 30 d. Nr. B1 – 175 sprendimu nustatytos naujos Molėtų VB teikiamų atlygintinų paslaugų kainos. Paslaugų sąrašas papildytas naujomis paslaugomis. Šis sprendimas įsigaliojo euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dieną.

Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka teikė mokamas paslaugas šiais įkainiais:

- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo išdavimas suaugusiems, 1 vnt. 0,87 EUR;
- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo išdavimas bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams, 1 vnt. 0,58 EUR;
- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo dublikato išdavimas, 1 vnt. 0,87 EUR;

- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato 80 g popierius), 1 vnt. 0,04 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato 160 g popierius), 1 vnt. 0,15 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato spalvotai 80 g popierius), 1 vnt. 0,58 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato spalvotai 160 g popierius), 1 vnt. 0,90 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 3 formato 80 g popierius), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Dokumentų skenavimas į PDF arba JPG formatą (į vartotojo laikmeną, A4 formato), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Dokumentų skenavimas į PDF arba JPG formatą (į vartotojo laikmeną, A3 formato), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Bibliografinių sąrašų ir rodyklių pagal individualią užklausą sudarymas, 1 įrašas 0,10 EUR;
- Spaudinių skolinimas iš kitų bibliotekų – Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) užsakymas – pagal pašto tarifus;
- Teksto spausdinimas (surinkimas kompiuteriu Time New Roman 12 šriftu) 1 puslapis 0,50 EUR
- Salės nuoma renginiams **darbo dienomis**, 1 val. 6,00 EUR;
- Salės nuoma renginiams **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 val. 9,00 EUR;
- Salės nuoma su interaktyvia lenta **darbo dienomis**, 1 val. 17,00 EUR;
- Salės nuoma su interaktyvia lenta **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 val. 25,00 EUR;
- Kompiuterių ir multimedijos projektoriaus nuoma ne bibliotekoje **darbo dienomis**, 1 vnt./val. 2,90 EUR;
- Kompiuterių ir multimedijos projektoriaus nuoma ne bibliotekoje **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 vnt./val. 2,90 EUR.

Mokamas paslaugas (dokumentų spausdinimas, kopijavimas, skenavimas) vartotojams teikė ir 24 kaimo bibliotekos.

Paslaugų apimtys SVB vartotojams: padaryta 39187 dokumentų kopijos. Iš jų:

VB – 30624, kaimo bibliotekose – 8563.

Už mokamas paslaugas gauta 1548 EUR.

11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.

Molėtų VB ir kaimo bibliotekos stengėsi formuoti modernios bibliotekos įvaizdį, informuoti krašto bendruomenę apie savo veiklą, propaguoti bibliotekų teikiamas paslaugas.

2018 m. biblioteka naudojo įprastas viešinimo formas: informaciją spausdintose priemonėse, žiniasklaidoje, stenduose, bibliotekos interneto svetainėje, *Facebook* paskyroje, kituose interneto portaluose. Bibliotekos jaunų darbuotojų iniciatyva atnaujinta bibliotekos internetinė svetainė www.moletai.rvb.lt, sukurta nauja paskyra socialiniame tinkle Instagram.

Rajono laikraštis „Vilnis“ anonsavo bibliotekų renginius naujienų skiltyse, juos skelbė ir rajono savivaldybės interneto portalas www.moletai.lt.

Apie rajono bibliotekas spaudoje buvo išspausdinta **207 straipsniai** (2017 m. – 169 straipsniai). Iš jų: 11 – respublikinėje, 196 – vietinėje spaudoje. Bibliotekų darbuotojai parašė 67 straipsnius. Straipsniuose buvo rašoma apie bibliotekos teikiamas paslaugas, vykdomus projektus, organizuojamus renginius ir modernių informacinių technologijų diegimą bibliotekos darbe.

2018 metais atnaujinta bibliotekos internetinė svetainė www.moletai.rvb.lt, kurioje informacija apie bibliotekos veiklą ir paslaugas tapo lengviau surandama, patraukliau pateikiama ir kurią valdyti patogiu ir paprastu. Skleisti informaciją apie biblioteką virtualioje erdvėje, informuoti apie biblioteką ir jos teikiamas paslaugas padėjo viešosios bibliotekos socialinės medijos paskyra *Facebook*, kuri 2018 metų pabaigoje turėjo 1260 nuolatinių sekėjų, kai 2017 metais pasekėjų skaičius buvo 929. Per savaitę *Facebook* paskyroje padaryta po 12-15 įrašų, per ataskaitinius metus paskelbti 89 įvykiai. 2018 metų pabaigoje socialinio tinklo Instagram naujai sukurtoje bibliotekos paskyroje buvo 107 sekėjai.

VB Senjorų klubo nariai nuolat naujais straipsniais pildė savo svetainę www.moletusenjorai.weebly.com.

Molėtų viešosios bibliotekos ir Molėtų rajono literatų brolijos pastangomis išleista poetės, bibliotekininkės Nijolės Navikienės poezijos knyga „Atsivėrimai“, Utena: Kamonada, 2018. – 130 p. Tiražas 120 egz. Knygą puošia Nijolės dukros Anelės piešiniai. Knygos leidybą rėmė Molėtų rajono savivaldybė ir Europos parlamento nario Algirdo Saudargo biuras. Knygos pristatymas vyko viešojoje ir penkiose kaimo bibliotekose.

Kita knyga, išleista bendradarbiaujant viešajai bibliotekai ir Molėtų rajono literatų brolijai – Molėtų rajono literatų kūrybos rinkinys „Upės akmenėliais“, Utena: Kamonada, 2018. – 58 p.

Inturkės kaimo bibliotekininkės Onos Cesiulienės iniciatyva išleista knyga „(Ne)atrastoji Inturkė“, Utena, Kamonada, 2018. – 54 p., kuri sujungė ankstesnių šaltinių apie Inturkės kraštą medžiagą su legenda, poezija, menine kūryba. Vyko knygos pristatymas Inturkės bibliotekoje.

2018 metais SVB tinklo bibliotekos paruošė ir išleido 220 mažos apimties leidinių. Tai įvairūs informaciniai paslaugų ar renginių skelbimai, kvietimai, žymelės, lankstinukai.

Stiprinant ryšius su bendruomene, kaimo bibliotekų darbuotojos panaudojo įvairias informavimo priemones, taip pat ir reklamą įvairiuose interneto tinklapiuose. Apie Elvyros Satkūnaitės vardo biblioteką ir jos renginius buvo skelbiama Alantos technologijos ir verslo mokyklos svetainėje www.alantostvm.lt. Dapkūniškių bendruomenės interneto svetainėje www.dapkuniskiai.lt savo atskirą puslapį turėjo Dapkūniškių biblioteka. Šią svetainę sukūrė ir prižiūri bibliotekininkė M. Ažubalienė. Daugelis kaimo bibliotekų paslaugas ir veiklas viešino socialiniame tinkle Facebook sukurtose kaimo bibliotekų ir bendruomenių paskyrose.

2018 metais Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) Molėtų skyrius dalyvavo LBD projekte „MISIJA KNYGNEŠYS“ ir vyko LRT laidos filmavimas Molėtų rajone. Poetas ir publicistas Vytautas Kaziela susitiko su skaitytojais Inturkės bibliotekoje, bendravo su rajono šviesuoliai, menininkais ir kūrėjais: Inturkės klebonu Povilu Stankevičiumi, ilgamete Balninkų bibliotekininke ir interjero lėlių kūrėja Irena Pusvaškiene, „Meniško kaimo“ vadove Lina Dienine, dailininke Dalia Stalauskiene, o Molėtų bibliotekoje koncertavo folkloro ansamblis „Malkesa“ (vadovė Audronija Kibickienė) ir sutartinių giedotojų grupė „Alsūnė“ (vadovė Rita Pelakauskienė).

Viešosios bibliotekos iniciatyva Molėtuose atsirado dar viena lauko bibliotekėlė, kurią skaitytojai ir praeiviai galėjo rasti šalia Molėtų r. pirminės sveikatos priežiūros centro esančiame parkelyje, o senoji Lauko bibliotekėlė persikėlė į naują vietą – Molėtų miesto sodininkų bendriją „Pavasaris“. Taip buvo siekiama suburti žmones savišvietai, laisvalaikio skaitymui, bendravimui. Žmonės gali iš bibliotekėlės išsirinkti norimą knygą, kurią perskaitę grąžina arba pasilieka sau, į vietą palikdami kitą patikusį leidinį. Tokiu būdu tarp skaitytojų vyksta mėgstamos literatūros mainai.

VB ir beveik visos kaimo bibliotekos turi standus, kuriuose skelbiama informacija apie bibliotekų vykdomus projektus, organizuojamus renginius, bibliotekų paslaugas.

Bibliotekininkų įvertinimas.

Sausio 18 d. Molėtų viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja Nijolė Stančikienė dalyvavo Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto rengiamų komunikacijos projektų apdovanojimų „PR Lapės“ šventėje, kur tarp 115 paraiškų pateikusių projektų buvo ir Viešosios bibliotekos projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“. Nors Molėtų viešoji biblioteka gavo tik padėką už dalyvavimą „PER Lapės 2017“, tačiau tai buvo paskata ir 2018 metais sėkmingai tęsti projekto „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ kelionę mūsų krašte.

Balandžio 15-oji kasmet švenčiama kaip Pasaulinė kultūros diena, taip siekiant paskatinti saugoti visos žmonijos kultūrinės vertybes. Šia proga Molėtų viešosios bibliotekos konferencijų salėje susirinko Molėtų kultūros įstaigų darbuotojai bei juos norėję pasveikinti valdžios atstovai –

rajonu meras S. Žvinys, LR Seimo narys P. Čimbaras, savivaldybės Kultūros ir švietimo skyriaus pavaduotojas kultūrai G. Matkevičius. Džiaugiamės, jog už savo nuoširdų darbą buvo įvertintos bibliotekos direktorė V. Raišienė, bibliotekos Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja J. Vyšniauskienė, Suginčių bibliotekos bibliotekininkė R. Vaščiūnienė bei Dubingių bibliotekos bibliotekininkė V. Vaikutienė.

Vasario 8 d. Vilniuje vyko „Nacionalinės viktorinos“ nugalėtojų apdovanojimų vakaras, kuriame dalyvavo bibliotekos direktorė V. Raišienė. Ji priėmė Molėtų viktorinos nugalėtojams, kurie dėl ligos negalėjo dalyvauti šventėje, skirtus apdovanojimus.

Ignalinos rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje vykusiame Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos posėdyje buvo apibendrinti "Vasaros su knyga" rezultatai ir apdovanotos geriausių rezultatų pasiekusios bibliotekos ir koordinatoriai, tarp kurių – Suginčių kaimo bibliotekininkė Regina Vaščiūnienė ir viešosios bibliotekos vyr. bibliotekininkė Austėja Jasaitienė. Šiame posėdyje direktorės pavaduotojai Nijolei Stančikienei įteiktas Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos direktorės Rimos Masalytės padėkos raštas už profesionalią veiklą, įgyvendinant kūrybingumą ir bendruomeniškumą skatinančius kultūrinius bei edukacinius projektus, plečiant naujas paslaugas bibliotekos lankytojams.

Dapkūniškių kaimo bibliotekininkė Marija Ažubalienė nominuota Gyvybės apdovanojimų, kuriuos organizavo žurnalas „Ateitis“, portalas „Bernardinai.lt“ ir žurnalas „Apžvalga“, nominacijoje „Už dvasinę ir fizinę pagalbą silpniesiems“ ir užėmė II vietą. Taip pat Marija Ažubalienė projekte „Šimtmečio dovanos“ registravo savo bendruomenės savanorystės veiklą „Labdaros pietūs Dapkūniškių seneliams“, o gruodžio mėn. dalyvavo finaliniame padėkos vakare Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje, į kurį susirinko daugiau nei keturi šimtai savanorių iš visos Lietuvos, paskyrusių savo laiko Lietuvai – įvairioms savanorystės veikloms.

IV. DARBAS SU SKAITYTOJAIS VAIKAIS

1. Vartotojai ir lankytojai.

SVB sistemos bibliotekose skaitė 1270 vaikų (2017 m. – 1342). VB skaitė 402 (2017 m. – 419), kaimo bibliotekose – 868 (2017 m. – 923).

Rajono bibliotekose apsilankė 51346 lankytojai vaikai (2017 m. – 60551). Iš to skaičiaus: VB – 14117 (2017 m. – 17608), kaimo bibliotekose – 37229 (2017 m. – 42943).

Bendras skaitytojų vaikų lankomumo rodiklis – 40,4 (2017 m. – 45,1); VB – 35,1 (2017 m. – 42,0); kaimo bibliotekose – 42,8 (2017 m. – 46,5).

2. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.

Palyginus su 2017 metais dokumentų išduotis vaikams viešojoje bibliotekoje padidėjo, o kaimo bibliotekose – sumažėjo (žr. Lentelę Nr. 11).

Lentelė Nr. 11. Dokumentų išduoties vaikams pokytis (2017-2018 m.)

		Išduota dokumentų											
		Viso (fiz. vnt.)			Iš jų:								
		2018 metai	2017 metai	Skirtumas	Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodinių leid.)		Periodinių leidinių		Kiti dokumentai		
					Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	
1.	Molėtų VB sistemoje	43622	48166	-4544	22915	52,5	2686	6,1	15296	35,0	2725	6,2	
2.	VB	13771	13053	+718	4825	35,0	260	1,8	5974	43,3	2712	19,6	
3.	Kaimo bibliotekose	29851	35113	-5362	18090	60,6	2426	8,1	9322	31,2	13	0,04	

Bendras vaikų skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose – 34,3 (2017 m. – 35,9); VB – 34,2 (2017 m. – 31,6); kaimo bibliotekose – 34,3 (2017 m. – 38,0).

3. Renginiai vaikams.

2018 metais SVB sistemos bibliotekose suorganizuoti 346 renginiai vaikams. Renginiai vaikams sudaro 34,8 % visų renginių. Kiti duomenys apie renginius lentelėje (žr. 12 lentelę).

Lentelė Nr. 12. Renginiai vaikams (2017 m.).

Eil. Nr.		Organizuota renginių				
		Viso	Iš jų:			Renginių lankytojų skaičius
			Kompleksinių	Žodinių	Vaizdinių	
1.	Molėtų VB sistemoje	346	124	150	72	5843
2.	VB	58	35	17	6	1385
3.	Kaimo bibliotekose	288	89	133	66	4458

Skaitymo skatinimo priemonių panaudojimas viešosios bibliotekos veikloje su vaikais yra vienas iš būdų sprendžiant mažųjų skaitytojų savęs pažinimo, įprasminimo, bendravimo ir užimtumo problemas. Būtent todėl VB ir kaimo bibliotekose buvo organizuojami šviečiamojo kūrybinio pobūdžio renginiai, sąlygojantys vaiko santykį su knyga, kaip vaiko saviraiškos, kūrybiškumo skatinimo ir ryšio su bendruomene stiprinimo priemonės: garsiniai skaitymai, pasakų popietės, konkursai, edukaciniai žaidimai ir pan.

Aktyviausiai Jaunimo garantijų iniciatyvos projekto „Atrask save“ dalyviai savanoriavo vaikų skaitykloje. Jie kartu su vaikais skaitė, dalyvavo renginiuose, tvarkė bibliotekos fondą. Daug metų bibliotekoje savanoriaujantis Antanas Žukauskas organizavo tradicinius užsiėmimus „Antano dirbtuvėlės“: gamino trispalvius skėčius (Vasario 16-sios progai), eglės papuošimui burbulus su bibliotekos atributika ir kt.

Lietuvos atkūrimo 100-mečiui paminėti vaikų skaityklos darbuotojos organizavo daug renginių pagal edukacines programas „Šalis, kur miega 1000 piliakalnių“, „Šimtmečio kelionė su Molinuke“, edukacines valandėles „Ką žinai apie savo šalį Lietuvą“, „Aš gyvenu Lietuvoje“, „Žaidžiame Lietuvą“.

Molinukės edukaciniai užsiėmimai „Ant skraidančio pasakų kilimo“ pasiekė ne tik Molėtų miesto vaikus – ji aplankė Videniškių, Suginčių, Dubingių miestelių vaikus. Molinukė su kitomis bibliotekininkėmis organizavo edukacinius žaidimus Mindūnų bendruomenės šventėje „Ačiū Lietuvai“.

Parengtos vaikų kūrybos ir literatūros parodos: darželio vaikų pagamintų skirtukų paroda, „Lietuva legendose ir padavimuose“, „Lietuva šalia tavęs“, „Šalis kur miega 1000 piliakalnių“.

Tradiciskai kasmet vykstančioje **Vaikų knygos šventėje** su vaikais susitinka knygų kūrėjai. Šiomet vaikiškos knygos šventė buvo netradicinė – Molinukė šventė vienerių metų jubiliejų. Šventei ruošėsi ne tik pati Molinukė ir bibliotekininkės, bet ir gausus būrys sveikintojų – nuo pačių mažiausių iki didžiausių. Gausiai susirinko vaikai: mažieji Molinukės draugai iš Saulutės lopšelio-darželio ir Vyturėlio lopšelio-darželio, o taip pat jau ūgtelėję pradinukai – iš Molėtų pradinės mokyklos. Šventėje buvo visko: balionų, juoko, „sniego gniūžčių“ su palinkėjimais, muzikos, žaidimų...ir tortas!

Vaikų literatūros skyrius dalyvavo **Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiuose**: vyko skaitymai vaikams „Ant skraidančio pasakų kilimo“, edukacinis užsiėmimas „Šalis kur miega 1000 piliakalnių“, Molinukės edukacinė kelionė į Suginčių vaikų lopšelių-darželį, Dubingių lėlių teatro „Rudnosiukas“ programa.

Vaikų skaityklos darbuotojos, dalyvavo Europos dienos edukacinėje programoje jaunimo aikštėje. Veiklų visiems ištis netrūko. Norintieji geriau susipažinti su Europa galėjo patyrinėti Europos šalių žemėlapi, dalyvauti virtualioje kelionėje po Europos Sąjungą, viktorinose, konkursuose. Tą padaryti padėjo partneriai: Molėtų švietimo centro ir „Mezono“ atstovai.

Gegužės 5-ą dieną biblioteka dalyvavo Molėtų Informacijos ir verslo centro organizuotame renginyje „Molėtai atveria vartus į vasarą“, skirtame turizmo sezono atidarymui Molėtuose. Renginys vyko Skulptūrų parke.

Birželio 15-ąją dieną biblioteka dalyvavo tradicinėje **Molėtų miesto šventėje**. Ši diena buvo skirta vaikams, todėl tądien Molinukė su draugais iš Mezon išmaniosios televizijos vedė edukacinius užsiėmimus, žaidė su vaikais mįsles, skaitė knygas, piešė iliustracijas.

Labai populiarūs tapo tradiciniai vasaros skaitymai netradicinėse erdvėse: skulptūrų parke, paplūdimyje. Tradiciškai biblioteka dalyvauja vasaros skaitymo iššūkyje **„Vasara su knyga“**, kuriame dalyviai turėjo įveikti ir aprašyti penkis etapus. Aktyviausieji rudenį buvo apdovanoti diplomais ir dovanomis. Iš Molėtų labiausiai pasižymėję buvo 6 moksleiviai. Rudenį bibliotekoje surengta paroda „Populiariausios vasaros skaitymo iššūkio knygos“.

Populiariausias rudens kompleksinis renginys **„Šiaurės šalių savaitė“**, kuriame Molėtų biblioteka dalyvauja jau 21-erius metus. Savaitę pradėjo renginys vaikams, kuriame Molinukė pristatė šiaurės šalių knygas, o Kauno teatro „Tavo teatriukas“ dovanavo vaikams spektaklį „Kitoks meškiuko ir tigriuko pasakojimas“. Vėliau Vaikų skaitykloje paaugliams vyko skaitymai „Šiaurės šalių herojai“. Šiaurės šalių savaitę užbaigė šiltas bibliotekos lankytojų susitikimas su dailininke ir rašytoja Sigute Ach. Bibliotekoje atidaryta jos darbų paroda „Vaikų kambarys“.

Kaimo bibliotekos įgijusios patirties tam tikrose vaikų ir mokinių laisvalaikio užimtumo, skaitymo skatinimo, žinių įgijimo ir informacinių gebėjimų ugdymo srityse, organizavo daug renginių, populiarinančių skaitymą, skatinančių kūrybinę veiklą.

Kaimo bibliotekos įvairiais renginiais pasitiko **Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį**, kvietė bendruomenes švęsti šimtmetį kartu, organizavo daug renginių, kurie skatino pažinti ir vertinti savo tautos istoriją, tradicinę kultūrą ir kalbą. Suginčių bibliotekoje organizuota edukacinė programa „Supažindinimas su Lietuvos ir savo krašto istorija“, kurią sudarė 4 dalys: Lietuvos istorija, Molėtų kraštas, Molėtų krašto muziejai, Suginčių ir Dubingių piliakalniai. Dubingių bibliotekoje vyko kūrybinė popietė „100 skirtukų knygai“, o sukurti skirtukai padovanoti Molėtų viešosios bibliotekos lankytojams. Giedraičių bibliotekoje buvo sudaryta Lietuvos šimtmečio renginių programa atskiroms jaunųjų skaitytojų grupėms. Patys mažiausieji skaitytojai dalyvavo popietėje „Aš myliu Lietuvą“ ir deklamavo eiles apie Lietuvą, o kūrybinėse dirbtuvėse aplikacijos būdu klijavo Lietuvos vėliavą. Vyresnių klasių mokiniams vyko poezijos popietė „Lai skamba tavo vardas, Lietuva“, kur skambėjo eilės ir muzika apie Lietuvą, sukėlę pačius šilčiausius jausmus Tėvynei, o šimtas savo rankomis pagamintų trispalvių papuošė gimnazijos, bibliotekos ir seniūnijos kiemą.

Tradiciškai nuo vasario 16 d. iki kovo 11 d. kaimo bibliotekos organizavo **Lietuvių kalbos dienų renginius**. Mažųjų skaitytojų popietė „Seku seku pasaką“ ir viktorina „Vingriu kalbos upeliu“ vyko Inturkės bibliotekoje, o Mindūnų biblioteka kvietė susipažinti su lietuvių kalbos tarmėmis. Giedraičių bibliotekos jaunesni skaitytojai aktyviai dalyvavo renginiuose: viktorinoje „Aš

didžiuojuosi savo kalba“, literatūrinėje valandėlėje „Svečiuose pas Mįsliuką“.

Visos kaimo bibliotekos labai noriai įsijungė į projektą „**Vasaros skaitymo iššūkis**“ – Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamus skaitymus ir kultūros renginius. Jau nuo birželio 1 d. Molėtų rajone prasidėjo skaitymo maratonas, renginių įvairovė. Ypač buvo populiarūs garsiniai skaitymai netradicinėse erdvėse. Bijutiškio jaunieji skaitytojai jau antrus metus aktyviai dalyvavo skaitymo iššūkyje ir bibliotekininkės S. Navikienė organizuojamuose vasaros skaitymuose gamtoje. Visas užduotis įveikė 13 Bijutiškio bibliotekos skaitytojų. Kuolakasių biblioteka mažuosius skaitytojus kvietė į vasaros skaitymus, kurių tema buvo „Pažink gamtą“. Vyko kelionės po Kuolakasių kaimo apylinkes, pažintis su augalais, naudingos informacijos paieška knygose ir garsiniai skaitymai. Ypač smagūs buvo šeštadieniniai skaitymai Verbiškių bibliotekos kieme, kuriuose vaikai turiningai leido laisvalaikį su savo šeima.

Skaitymo skatinimo renginiai tęsėsi net pasibaigus projektui. Videniškių bibliotekoje vyko populiarūs skaitymai su augintiniu. Vaikai turėjo galimybę skaityti knygeles su šuneliu. Ši praktika skatino vaikus labiau atsipalaiduoti ir pasitikėti savimi. Giedraičių biblioteka organizavo literatūrinį žaidimą „Knygų lobis“ ir kvietė vaikus prisiminti skaitytas knygas, jų autorius, pagrindinius herojus.

Kaimo bibliotekose vyko **renginiai, skatinantys vaikų kūrybinę veiklą**. Inturkės mažiesiems skaitytojams patiko su edukacine veikla susietas knygelės „Laimė yra lapė“ pristatymas, kada mažieji dalyviai skaitė, lipdė lapę, piešė ant akmenėlių – jie tapo stebuklingi. Skudutiškio bibliotekoje jau trečius metus veikė „Laisvalaikio kampelis“. Tai tęstinis užsiėmimų ciklas, skirtas mažiesiems bibliotekos lankytojams. Bibliotekoje vyko užsiėmimo, kurių metu bibliotekos lankytojai skaitė ir aptarė naujas ir įdomias knygas, žaidė žaidimus, spalvino, karpė ir klijavo popierinius namelius knygų veikėjams, kalėdinius papuošimus, kartu internete ieško naujų įdomių idėjų Kalėdų šventei, taip pat mažieji lankytojai mokėsi savanoriauti bibliotekoje. Kūrybinės dirbtuvėlės veikė Mindūnų, Dubingių, Joniško, Toliejų ir kitose kaimo bibliotekose, kur vaikai gamino knygų skirtukus, atvirukus.

Giedraičių bibliotekoje veikia vaikų klubas „Knyggraužiai“, todėl bibliotekos lankytojai kartu su bibliotekininke organizavo garsinius skaitymus, knygų aptarimus, piešinių konkursus.

4. Informacinis darbas.

Viešosios bibliotekos vaikų literatūros fondas yra suvestas į LIBIS elektroninį katalogą. Korteliniai abėcėlinis ir sisteminis katalogai yra suredaguoti ir nebeįpildomi. Viešojoje bibliotekoje pildomas tik LIBIS elektroninis bibliotekos katalogas. Korteliniai katalogai nuo 2010 metų nepildomi ir kaimo bibliotekose.

2018 metais VB ir kaimo bibliotekose daug dėmesio skirta skaitymo ir bibliografinėi kultūrai ugdyti. Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų vaikams bendra trukmė (valandomis) fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais:

VB sistemos bibliotekose – 312,

Iš jų: VB – 60,

Kaimo bibliotekose – 252.

Molėtų VB vaikų skaitykla glaudžiai bendradarbiavo su Molėtų pradinės mokyklos, vaikų lopšelių–darželių „Vyturėlis“ ir „Saulutė“ bendruomenėmis. Kas mėnesį atskiroms pagrindinės mokyklos ir lopšelių–darželių auklėtinių grupėms buvo organizuojami pažintiniai rytmečiai „Kelionė po biblioteką su Molinuku“, „Kelionė su Molinuke po knygų labirintus“, „Pas Molinukę į svečius“. Buvo suorganizuota 6 susitikimai su naujai atvykusiomis vaikų grupėmis. Vaikams priimtina forma, žaismingai ir nuotaikingai, mažieji lankytojai buvo supažindinami su biblioteka, knygomis, naujausiomis informacinėmis priemonėmis: knygų skaityklėmis, planšetiniu kompiuteriu, namų kino sistema.

„Ant skraidančio pasakų kilimo“ – tai tradiciniai kas mėnesį vykstantys Molinukės skaitymai vaikams, kurie tampa vis populiariesni. Šalia tradicinių knygų, skaitymui naudojamos interaktyvios, praturtintos realybės knygos, kurios sustiprina jaunųjų skaitytojo patirtį. Animacijos pagalba jos gali pratęsti istoriją, atskleisti naujų netikėtų detalių, kurių tekste ar iliustracijose nėra. Taip pat jos kuria savitą atmosferą, kuri šiuolaikiniams vaikams labai patinka.

Vasario mėnesį, tradiciškai, viešojoje ir kaimo bibliotekose vyko **Saugaus interneto savaitė**. Buvo organizuojamos įvairios veiklos ir renginiai, kuriuose dalyvavo įvairaus amžiaus vaikų ir jaunimo grupės. Renginiai buvo skirti supažindinti rajono bendruomenes su saugumo internete svarba ir nauda bei mokyti gyventojus, kaip saugiai elgtis internetinėje erdvėje. Šių metų renginių akcentas – vaikų ir jaunimo saugumas internete, todėl bibliotekose vyko vaikams, jų tėvams bei kitiems bendruomenės nariams skirti interaktyvūs žaidimai ir viktorinos, buvo skatinamos diskusijos saugesnio interneto temomis, bibliotekų darbuotojai gyventojams vedė mokymus ir patarė, kaip užtikrinti savo ir vaikų saugumą internete.

Nemažai renginių, skirtų vaikų informacinių gebėjimų ugdymui, organizuota kaimo bibliotekose: vyko bibliografinės pamokėlės kaip naudotis informaciniais leidiniais, vykdyti teisingą saugią informacijos paiešką internete bei kaip naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu.

5. Fondo formavimas.

2018 metais Vaikų literatūros skyriaus dokumentų fondas pasipildė 428 fiz. vnt. dokumentais. Iš jų: knygų – 425 fiz. vnt., 317 pavadinimų; garsinių dokumentų – 2 fiz. vnt.,

2 pavadinimu; natų – 1 fiz. vnt. 1 pavadinimu; serialinių leidinių: žurnalai – 68 fiz. vnt. (9 pavad.), laikraščiai – 1 fiz. vnt. (1 pavad.). Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 41 fiz. vnt. (2017 m. – 50 fiz. vnt.) vaikams skirtas knygas. Daugiausia knygų vaikams (138 fiz. vnt.) gavo Giedraičių biblioteka, kuriai knygas nupirko Giedraičių gimnazija, daug knygų dovanojo kraštiečiai, kiti rėmėjai.

SVB sistemos bibliotekose buvo užprenumeruota 12 pavadinimų periodinių leidinių vaikams. Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 1-2 pavadinimus periodinių leidinių vaikams.

VB sistemoje buvo 6 kaimo bibliotekos, kurios atliko bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų funkcijas.

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas.

VB tęsiamas LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos) kompiuterinio katalogo formavimas. Iš viso kataloge padaryta 98238 bibliografinis įrašas. Per metus automatizuotai parengtų įrašų skaičius – 5803. Iš jų: dokumentų – 4078 bibliografiniai įrašai ir 1725 – analiziniai kraštotyros bibliografiniai įrašai.

VB dokumentų fondas rekataloguotas. Kiekvienas rajono gyventojas, turintis prieigą prie interneto, gali gauti pilną informaciją elektroniniame VB kataloge ir suvestiniame LIBIS kataloge apie visus dokumentus, esančius Molėtų VB ir kitose respublikos bibliotekose, kurios dalyvauja suvestinio katalogo kūrime. 2010 metais pradėta rekataloguoti kaimo bibliotekų dokumentų fondai. 2015 metais visų (24) bibliotekų fondai suvesti į LIBIS PĮ.

Nuo 2006 metų VB įdiegtas LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemis. Bibliotekos darbuotojai ir skaitytojai iškart pajuto šios programinės įrangos privalumus: greitą aptarnavimą, galimybę užsisakyti knygas iš anksto, pratęsti jau turimus dokumentus, gauti greitą atsakymą apie reikiamus leidinius ir kokioje kitoje Lietuvos bibliotekoje gali rasti vieną ar kitą knygą. Viešojoje bibliotekoje ypač populiarī el. paslauga buvo dokumentų rezervavimas. 2018 metais vartotojai rezervavo 1113 fiz. vnt. 552 pavad. dokumentų, kai 2017 m. rezervuota buvo tik 849 fiz. vnt. 423 pavad. dokumentų.

2018 metais išduota 120 LIBIS skaitytojo pažymėjimų, kai 2017 metais išduota 150 LIBIS skaitytojo pažymėjimas.

2. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.

2018 metais suformuota nauja viešosios bibliotekos struktūra – Informacijos skyriaus funkcijos perduotos Inovacijų ir ūkio skyriui. Informacijos skyriaus dokumentų fondas (867 fiz.

vnt.) išformuotas. Periodiniai leidiniai liko Informacijos skaitykloje (Inovacijų ir ūkio skyrius), kiti dokumentai (knygos, CD) perduoti kitiems viešosios bibliotekos padaliniams, o neaktualaus turinio dokumentai – nurašyti.

2018 metų pabaigoje viešosios bibliotekos informacinį dokumentų fondą sudarė 1096 fiz. vnt. dokumentų, iš jų 282 fiz. vnt. dokumentus galima rasti Vaikų skaitykloje. Vidutinis informacinių leidinių fondo dydis kaimo bibliotekoje – 157 fiz. vnt. dokumentai.

2018 metais vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 2 fiz. vnt. naujų informacinių dokumentų. VB informacinis fondas formuojamas, atsižvelgiant į vartotojų poreikius, t. y. analizuojant informacinio fondo apyvartą. Atsakant į vartotojų užklausas bei jiems patiems ieškant informacijos, VB buvo galima naudotis CD-ROM (anglų kalbos mokymosi, geografijos ir kitomis temomis) įrenginiais ir bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO Publishing (10 DB) – visateksčių straipsnių duomenų baze, muzikos duomenų baze „NAXOS Music Library“, teisės aktų duomenų baze „INFOLEX“ ir DB „Vyturys“. Duomenų bazių panaudojimas Molėtų viešojoje bibliotekoje – 1132 prisijungimai per metus, iš jų – INFOLEX Praktika duomenų bazėje atlikta 762 operacijos, EBSCO Publishing – 309, „NAXOS Music Library“ – 52, „Vyturys“ – 9.

Vienas iš svarbiausių informacinio darbo barų yra informacinių užklausų vykdymas. 2018 metais VB ir kaimo bibliotekose gauta 3373 užklausa, iš jų: elektroninėmis priemonėmis – 61. (žr. Lentelę Nr. 13).

Lentelė 13. Informacinės užklausa.

Gauta užklausų Viso:		Įvykdyta užklausa			VB		Kaimo bibliotekose	
2018 metai	2017 metai	Viso:	Iš jų:		Gauta užklausų	Įvykdyta užklausų	Gauta užklausų	Įvykdyta užklausų
			Teminių	Užklausų gautų elektroniniais kanalais				
3373	3118	3271		61	1821	1761	1552	1510

Užklausų temos buvo labai įvairios. VB lankytojai ieškojo informacijos visuomeniniais ir istorijos klausimais, apie kalbų mokymąsi ir pačią lietuvių kalbą, domėjosi ekonomikos tema bei politika. Padaugėjo užklausų užsienio kalbomis (rusų ir anglų). Išliko populiarios užklausa kraštotyros klausimais. VB gavo ir atsakė į 324 kraštotyros užklausas. Domėjimasis savo kraštu neblėsta.

3. Internetas.

Rajone yra 25 bibliotekos, turinčios prieigą prie interneto. Molėtų viešojoje ir visose kaimo bibliotekose yra įsteigti Viešosios interneto prieigos taškai, kurie priklauso VB.

2018 m. bibliotekų sistemoje interneto paslaugomis naudojosi 2209 (2017 m. – 2312) vartotojai, t. y. 42,6 % visų registruotų vartotojų. Viešojoje bibliotekoje interneto paslaugomis naudojosi 677 vartotojų (2017 m. – 670), t. y. 41,2 % visų vartotojų, kaimo bibliotekose – 1532 vartotojai (2017 m. – 1642), t. y. 43,3 % visų vartotojų. Interneto lankytojų skaičius – 33820 (2017 m. – 39654), iš jų: VB – 12062, kaimo bibliotekose – 21758.

Virtualių apsilankymų skaičius VB interneto svetainėje www.moletai.rvb.lt per 2018 metus – 6658 (2017 m. – 640). Atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 0, atsisiųstųjų įrašų skaičius – 0.

Internetas dažniausiai buvo naudojamas asmeniniams poreikiams. Ypač moksleiviai ir studentai internetu naudojosi kaip informacijos šaltiniu ir kaip bendravimo priemone. Aktyviai elektroninėmis paslaugomis naudojosi ir vyresnio amžiaus lankytojai. Prieiga prie interneto bibliotekose kasmet vasarą pasinaudoja turistai ir poilsiautojai.

VB ir kaimo bibliotekos vasario mėnesį kvietė interneto vartotojus į saugaus interneto savaitės renginius. Bibliotekų lankytojų susidomėjimo sulaukė ir transliacijos iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos: diskusija „Ar verta keisti Konstituciją dėl dvigubos pilietybės?“, apie Lietuvos nacionalinę Martyno Mažvydo biblioteką sukurtą elektroninį kūrinių teisių ženklavimo įrankį cc.lnb.lt, skirtą kūrinių, gretutinių teisių objektų ir nesaugomų objektų teisėms identifikuoti ir ženklinti; „Išmokų mokėjimo tvarka ir paramos aktualijos“; „Projekto „Prisijungusi Lietuva“ ir biblioteka“ pristatymas“; „2018 m. žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimas“ ir kt.

Jau vienuoliktą kartą organizuojamas Nacionalinis diktantas vyko kovo 2 d. Diktantas buvo transliuojamas per LRT radiją ir internetu. Į Molėtų viešąją biblioteką susirinkę žmonės rašė kunigo Juliaus Sasnausko tekstą „Vienkartinumas“.

Nacionalinis ekonomikos egzaminas. Egzamino klausimai apėmė svarbiausias ekonomikos temas: pagrindinius principus, asmeninius finansus, verslumą, ekonominę politiką, tarptautines rinkas. Klausimai kvietė mąstyti, o ne prisiminti faktus ar apibrėžimus.

Gegužės 7 d. – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, Lietuvių kalbos draugija kvietė visus dalyvauti pirmojoje visuotinėje virtualioje lietuvių kalbos viktorinoje, skirtoje Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Viešoji bibliotekos darbuotojai ir lankytojai aktyviai dalyvauti viktorijoje. Nors molėtiškiai netapo viktorinos nugalėtojais, bet nuotaikingų akimirų dalyviai tikrai patyrė.

Gegužės 22 d. buvo kalbama apie didelės aprėpties socialinį projektą „Darnūs namai“, kuris skatino atsakingą vartojimą, atliekų prevenciją – kaip reikia rūšiuoti atliekas, į ką reikėtų atkreipti dėmesį ir pan.

Lapkričio 5-9 dienomis pirmą kartą Lietuvoje vyko akcija „Senjorų dienos internete 2018“. Tai pirmoji projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė

bendruomenė” („Prisijungusi Lietuva“) akcija. Akcijos metu Molėtų viešoji ir kaimo bibliotekos kvietė senjorus į renginius, kiekvieną dieną skirtus vis kitai temai: e. sveikatai, laisvalaikio informacijai internete, e. pirkiniams ir e. paslaugoms, e. saugumui, bendravimui internetu.

Kiekvieną mėnesio paskutinį trečiadienį Informacijos skyriuje vyko INFO dienos, kurių metu bibliotekininkai pristatė duomenų bases, mokė lankytojus kaip greičiau susirasti naudingą informaciją.

Bibliotekos populiarino elektroninių paslaugų galimybes: e.deklaravimas, e.bankininkystė, e.sveikata, e.vyriausybė. Vartotojų lankomiausios svetainės: www.google, www.facebook.com, www.delfi.lt ir kitos.

4. Kraštytyros darbas

Kraštytyros darbas labai svarbus, siekiant išsaugoti ateinančioms kartoms, kas savita ir nepakartojama savame krašte. Todėl bibliotekos pagal galimybes stengėsi sukauptą kraštytyros fondą skleisti, supažindinti visuomenę su Molėtų krašto žymiais žmonėmis, kitomis vertybėmis.

2018 m. VB kraštytyros fondą sudarė 1896 fiz. vnt. dokumentų. Per metus VB kraštytyros fondas pasipildė 153 fiz. vnt. dokumentais. Vidutinis kraštytyros fondo dydis kaimo bibliotekose – 59 fiz. vnt. dokumentai.

Bibliotekos kraštytyros dokumentų fondas taip neaugtų be pačių žymių kraštiečių ar jų artimųjų pagalbos. Pastaruoju metu svetur ir šalia gyvenantieji itin aktyviai prisideda turtinant kraštytyros fondą. Bibliotekos kolektyvas džiaugiasi kraštiečiais, kurie atsidėkodami už pagalbą padovanoja ir savo darbus (magistro, bakalauro). Tokie įvykstantys mainai naujomis įžvalgomis praturtina visą kraštytyros fondą.

Viešajai bibliotekai įsijungus į LIBIS Analizinės bibliografijos posistemį, į Nacionalinę bibliografijos duomenų bazę siunčiami kraštytyrinio pobūdžio įrašai, aprašant vietinį laikraštį „Vilnis“. Per 2018 metus aprašyti ir išsiųsti 1725 – analiziniai kraštytyros bibliografiniai įrašai.

Iš viso VB tinklo bibliotekose yra 267 kraštytyros darbai, iš jų VB – 49. Per metus VB parengta 1 kraštytyros darbas, kaimo bibliotekose parengta 7 kraštytyros darbai.

Bibliotekose kaupiami ir pildomi kraštytyros teminiai aplankai (parengti iš įvairių šaltinių, t.y. kopijų, iškarpu ir kt.). 2018 metais VB kraštytyros fonde buvo 223 kraštytyros aplankai, iš jų: personalijų aplankų – 146, kitų teminių (apie Molėtų rajono istoriją, kultūrą, meną ir pan.) aplankų – 77.

Dėmesys buvo skiriamas virtualios rubrikos „Kraštiečiai“, talpinamos svetainėje www.moletai.rvb.lt, kūrimui ir pildymui. Rubrika buvo sukurta siekiant vartotojus supažindinti su Molėtų miesto ir rajono žymiais žmonėmis. 2018 m. sukurti 2 nauji įrašai; papildyta ir atnaujinta 23 įrašais. Iš viso yra sukurta 158 įrašai. Taip pat bibliotekos svetainėje sukurta rubrika „Molėtų

rajonas respublikinėje spaudoje“. Čia galima susipažinti su naujausiais straipsniais respublikinėje spaudoje apie Molėtų kraštą. Bibliotekos vartotojui pateikus užklausą, straipsniai nuskenuojami ir nusiunčiami vartotojui el. paštu.

Skaitmeninimas. Nuo 2017 metų viešoji biblioteka įsitraukė į skaitmeninimo veiklas – pradėjo skaitmeninti viešosios bibliotekos rankraščių fonde saugomus įvairaus pobūdžio rankraštinius dokumentus: spaudinius, žymių žmonių kūrybinės veiklos dokumentai ir pan.

Iš viso viešojoje bibliotekoje suskaitmeninta 30 kultūros paveldo objektų, 2145 vaizdų, iš jų: 9 objektai, 997 vaizdai suskaitmeninti 2018 metais. Tai poeto Remigijaus Gražio rankraštyno ir rajono laikraščio „Tarybiniu keliu“ fondo dalis.

Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Kraštotyros skaitykloje saugomi rankraštiniai dokumentai, didžiausią susidomėjimą kelianti krašto kultūros paveldo dalis, yra prieinama virtualioje erdvėje.

Suskaitmeninti dokumentai viešinami Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos svetainėje <http://moletai.rvb.lt>. Viešą prieigą turi 14 suskaitmenintų kultūros paveldo objektų.

Kraštotyros fondo sklaida. Biblioteka pagal galimybes stengiasi sukauptą kraštotyros fondą skleisti, supažindinti visuomenę su Molėtų krašto žymiais žmonėmis, kitomis kultūros paveldo vertybėmis.

Viešoji biblioteka minėjo kraštiečio literato Remigijaus Gražio 75-ąjį gimtadienį. Daug gražių žodžių buvo pasakyta apie šią asmenybę. Savo atsiminimais apie poetą dalinosi draugai ir buvę kolegos: kartu ir žvejota, ir keliauta po Molėtų apylinkes, juokauta ir juoktasi. R. Gražio eiles susirinkusiems žiūrovams skaitė aktorius Rimvydas Kalvelis.

Informacijos skaitykloje atidaryta kraštiečio tautodailininko literato Stanislovo Karanausko kūrybai skirta paroda. Kraštiečio 90-ojo jubiliejaus proga vyko turtingas ir šiek tiek mistiškas susitikimas su šiuo išmintingu ir kūrybingu žmogumi, kuris daugeliui dalyvių paliko neišdildomą įspūdį.

Lietuvos nacionalinės bibliotekų savaitės antroji diena viešojoje bibliotekoje buvo skirta kraštiečiui prozininkui, dramaturgui, kino scenaristui, režisieriui Mariui Ivaškevičiui. Popietėje, skirtoje Molėtų viešosios bibliotekos globėjui M. Ivaškevičiui, kalbėta apie jo įvairią kūrybą, kuri visuomet mus paskatina kalbėti apie save – kas ir kokie esame. Renginio tęsinyje buvo siūloma pasižiūrėti Mariaus Ivaškevičiaus filmą „Mano tėvas“. Didelis susidomėjimas M. Ivaškevičiaus asmenybe reiškė tik viena, kad Mariaus Ivaškevičiaus Molėtai jau pasiilgo.

Naują poezijos knygą "Atsivėrimai" poezijos mylėtojams ir kolegoms pristatė literatė, bibliotekininkė Nijolės Rumbutytės-Navikienės. Apie Nijolės kūrybinį kelią kalbėjo ir poetę

kalbino pedagogas, mokytojas ekspertas Valentinas Stundys. Poetės eiles skaitė mokytoja Zita Rinkevičienė ir aktorius Rimvydas Kalvelis. Knygą puošia Nijolės dukros Anelės piešiniai.

Jau trečius metus gyvuojantis projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ kvietė Molėtų rajono bendruomenes susipažinti su Molėtų krašto vietomis ir objektais, susijusiais su čia gimusiomis, gyvenusiomis, dirbusiomis literatūros asmenybėmis – kūrėjais ir jos puoselėtojais: profesoriumi, lietuvybės skleidėju kun. Petru Kraujaliu, pasakėtininku kun. Juozapu Lideikiu, rašytoju Petru Tarasenka, teologu, Šv. Rašto vertėju, poetu kun. Česlovu Kavaliausku ir kt.

Daug VB ir kaimo bibliotekose organizuojamų renginių, kurie aprašyti ataskaitos dalyje – **Renginiai**, buvo skirti kraštiečių leidinių ir kūrybos darbų pristatymui, susitikimams su savo krašto žymiais žmonėmis.

Parodos. 2018 metais Informacijos skyrius kraštotyros tematika organizavo 21 dokumentų parodą, skirtą savo krašto žymių žmonių personalijoms:

Sausis mėn.

- „Kai žmonės ilgesiu tampa“ – poetui Remigijui Gražiui,
- „Remigijus Gražys – gyvas mūsų atminty“. Rankraščių paroda,
- „Kalto, plaktuko ir kūrybinės minties valdovas“ – tautodailininkui, poetui Stanislovui Karanauskui.

Vasario mėn.

- „Povilas Gylys: turiu teisę reikšti nuomonę“.

Kovo mėn.

– „Trys vertikalios linijos: gyvenimas, literatūra, teatras“. Kraštiečiui prozininkui, dramaturgui Mariui Ivaškevičiui – 45.

Balandžio mėn.

- „Jovitas Jankauskas – Skudutiškio krašto metraštininkas“,
- „Skulptorės Onos Lipeikaitės-Prėskienienės šimtmečiui“.

Gegužės mėn.

- Kraštotyros fondo naujienos,
- „...žvaigždės yra arčiau nei žmonės..“. Poetui Vytautui Skripkai –75.

Birželio mėn.

- „Malvina Šolelytė-Valeikienė – mokytoja, lietuvybės puoselėtoja“,
- PER CRUCEM AD ASTRA – PER KRYŽIŲ Į ŽVAIGŽDES“. Palaimintajam Teofilui Matulioniui – 145

Liepos mėn.

- „...vertinęs kuklumą, santūrumą, nuoširdumą“. Kunigui Česlovui Kavaliauskui“.

Rugpjūčio mėn.

- „Teisininkui Antanui Juknevičiui – 115“,
- „Kad Alberto Jauniškio atmintis nenuskėtų užmarštyje“, skirta daktarui Albertui Jauniškiui.

Rugsėjo mėn.

- „Nepriklausomos Lietuvos diplomatui Kazimierui Graužiniui“,
- „Lietuvybės puoselėtojai, knygnešiui, vaistininkui Matui Valeikai – 140“.

Spalio mėn.

- „Dailininkė Alina Baranauskienė“ [scenografijos piešinių paroda].

Lapkričio mėn.

- „Literatei Danutei Raišytei“,
- Literatei Nijolei Navikienei. „Baltas popieriaus lapas sugeria ir liūdesį ir ašaras...“

Gruodžio mėn.

- „Kunigas, poetas, draudžiamosios lietuviškos spaudos platintojas – Juozapas Lideikis [1858-1898]“,
- „...tarp žemės ir dangaus...“. Fotografams Algimantui ir Mindaugui Černiauskams.

VI. METODINĖ VEIKLA

1. Metodinės veiklos kryptys.

Viešosios bibliotekos administracija organizavo seminarus ir darbuotojų pasitarimus bei mokymus, kurių dėka buvo siekiama darbuotojų iniciatyvumo ir kūrybiškumo, didesnio rajono bibliotekų veiklos meistriškumo, paslaugų vartotojams kokybės gerinimo, laiku informuojant bibliotekų vartotojus apie naujas ir esamas paslaugas bibliotekose.

VB bibliografė Nijolė Pereckienė parengė „2018 metų žymių datų kalendorių“ ir išsiuntė el. paštu VB padaliniams.

2018 m. VB kartu su kaimo bibliotekomis dalyvavo bendruose projektuose: Nacionalinė bibliotekų, Suaugusiųjų mokymosi savaitė, Šiaurės šalių bibliotekų savaitė, Europos dienos šventė, akcijose: Saugesnio interneto savaitė, „Vasaros skaitymo iššūkis“. VB darbuotojams organizuotos išvykos į Knygų mugę Vilniuje. Molėtų viešosios bibliotekos kolektyvas iš naujo pažino Lietuvą – aplankė Valstybės pažinimo centre veikiančią parodą "Nepamirštos ateitys: Lietuvos šimtmečio vizijos". Vėliau bendravo su kolegomis Vilniaus miesto centrinėje bibliotekoje. Bibliotekos darbuotojai ir aktyviausi skaitytojai džiaugėsi turininga edukacine ekskursija rašytojo kraštiečio Petro Tarasenkos gyvenimo Kaune keliais.

2. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas.

Per ataskaitinius metus organizuota: 6 seminarai, 5 pasitarimai.

Pirmojo šių metų seminaro pirmoje dalyje VB direktorės pavaduotoja N. Stančikienė skaitė pranešimą tema „2017 metų bibliotekos veiklos rodikliai“. Ji apžvelgė 2017 m. bibliotekos veiklą, kuri lemia naujų bibliotekos paslaugų atsiradimą, prieinamumą rajono gyventojams ir jų plėtrą. Ji trumpai aptarė bibliotekos savišvietos, kultūrinės, edukacinės, socialinės ir laisvalaikio organizavimo funkcijų veiklas mieste ir kaime.

Direktorė V. Raišienė pristatė pagrindinius savo 2017 metų veiklos vertinimo uždavinius, kurie buvo įvykdyti ir įvertinti gerai. Direktorė stengėsi tobulinti bibliotekos veiklą, diegiant naujas, modernias veiklas. Numatyti 2018 metų veiklos pagrindiniai uždaviniai: gerinti darbą su jaunimu, teikti aukšto lygio pasaugas, dalyvauti įvairiuose konkursuose, vykdyti projektus, kelti darbuotojų kvalifikaciją, didinti bibliotekos žinomumą, bendradarbiauti su kitomis bibliotekomis ir įstaigomis, parengti kaimo bibliotekų pertvarkymo planą, baigti viešosios bibliotekos struktūros pertvarkymą.

Vyriausioji bibliotekininkė A. Jasaitienė pristatė Team Up programą, kuri leis organizuoti vidinę viešosios ir kaimo bibliotekų komunikaciją, rengti bendrą renginių kalendorių.

Kovo mėnesio seminare direktorė V. Raišienė padarė pranešimą einamaisiais bibliotekos veiklos klausimais. Pranešimą „Teisinė visuomenė“ skaitė lektorius prof. teisininkas Vytautas Nekrošius. Paskaitos metu jis bandė išaiškinti Cicerono posakio „Esame teisės vergai, kad būtume laisvi“ prasmę. Vyt. Nekrošius kalbėjo apie tai, ką reiškia žodis „teisė“ ir kodėl mums jos reikia, koks jos vaidmuo visuomenėje, apie valdžias, jų tarpusavio santykį. Labai svarbu suvokti, kad teisė yra skirta užtikrinti mūsų bendro gyvenimo ramybę, santarvę ir apsaugą. Prof. pasakojo apie tai, kaip dabar yra suvokiamas teisės vaidmuo bei kokios yra pagrindinės problemos.

UAB „PZU Lietuva gyvybės draudimas“ atstovės pasakojo apie gyvybės draudimo paslaugas, kurias teikia jų bendrovė, įkurta 2001 metais, kaip PZU prekės ženklo atstovė Lietuvoje. Bendrovės atstovės pristatė įvairias paslaugų rūšis: Garantija šeimai, Tavo svajonė, Garantija plus, Investicinis gyvybės draudimas.

Birželio mėnesį, vykusiame seminare, direktorė V. Raišienė kalbėjo apie naują projektą „Prisijungusi Lietuva“: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“. Šio projekto komanda kviečia nepraleisti puikios galimybės tapti sėkmingai išmaniomis technologijomis besinaudojančia bendruomene. Direktorė skatino bibliotekininkes skleisti žinių savo bendruomenėse apie dalyvavimą šiame projekte ir siūlė registruotis svetainėje www.epilietis.eu iki 2018 m. birželio 30 d.

Direktorės pavaduotoja N. Stančikienė pristatė projektą Projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“, kuris pratęsia 2016-2017 metais vykdytų ir įgyvendintų kūrybinių projektų: fotografijų parodos ir interaktyvaus literatūrinio žemėlapio „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“

misiją – visuomenę skatinti atsigręžti į Molėtų krašto literatūrinį paveldą.

Vyriausioji bibliotekininkė A. Jasaitienė pristatė apklausos „Naujų paslaugų poreikis Molėtų viešojoje bibliotekoje, kuri buvo skelbiama 2018 m. gegužės-birželio mėn. bibliotekos facebook paskyroje, apžvalgą.

Seminare buvo pristatytas naujas projektas „Vyresni darbingo amžiaus asmenys – aktyvūs visuomeniniame gyvenime ir darbo rinkoje!“. Kadangi Molėtų r. sav. viešoji biblioteka yra vienas iš šio projekto partnerių, susirinkusieji galėjo išgirsti, kaip bus vykdoma šio projekto veikla bei kuo galės prisidėti viešoji biblioteka bei kaimų filialai. Projektą pristatė VŠĮ „Darna“ vystymosi projektai“ atstovės, dalyvavo Molėtų rajono savivaldybės vicemeras Mindaugas Kildišius.

Lapkričio mėnesį seminare pristatyta nauja viešosios bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė Audronė Čepkauskaitė, atsakinga už bibliotekos paslaugų, edukacinių ir informacijos sklaidos renginių organizavimą ir viešinimą. A. Čepkauskaitė padarė pranešimą apie veiklos kryptis ir numatymus, kaip galima būtų gerinti kultūrinę, projektinę veiklą kaimo bibliotekose. Pirmiausia bibliotekininkas turi žinoti, kokių žinių ir informacijos skaitytojai nori gauti. A. Čepkauskaitė pasidalino savo įžvalgomis apie tokių renginių, kaip knygų pristatymai, parodų organizavimas, informacijos sklaida sveikatos, buities, mokslo populiarinimo, ekologijos, sveikatos temomis, organizavimą. Lektorė skyrė daug dėmesio bendruomenės narių savanoriavimui, dalinantis savo įgūdžiais, patirtimis, istorijomis.

Direktorės pavaduotoja Nijolė Stančikienė pristatė naujus įstaigos veiklą reglamentuojančius dokumentus: Naudojimosi biblioteka taisyklės, Mokamų paslaugų teikimo tvarkos aprašą, Naudojimosi kompiuteriais ir internetu taisyklės, Pinigų priėmimo kvitų naudojimo tvarkos aprašą, Asmens duomenų tvarkymo bibliotekoje taisyklės. Šie dokumentai bendrai aptarti ir artimiausiu metu direktoriaus patvirtinti. Jais vadovaujantis vykdoma viešosios bibliotekos veikla, vartotojų bibliotekinis, informacinis aptarnavimas, užtikrinant tiek darbuotojų, tiek bibliotekos vartotojų asmens duomenų apsaugą.

Gruodžio mėnesį vyko seminaras „Į savo rūpesčius įterpk ir džiaugsmą“, kuriame dalyvavo skaitytojai, bibliotekų ir bendruomenių atstovai, partneriai. Rajono meras pavaduotojas M. Kildišius ir Molėtų savivaldybės kultūros ir švietimo skyriaus vedėjos pavaduotojas G. Matkevičius gana įvairiapusiškai apžvelgė bibliotekų veiklas ir jų reikšmę bendruomenėms. Taip pat dėkojo bibliotekoje dirbantiems žmonėms, nuo kurių darbo priklauso bendra bibliotekos sėkmė. Konferenciją moderavo ir pranešimą parengė direktorė V. Raišienė.

2018 metais viešosios bibliotekos darbuotojų pasitarimuose buvo svarstomi šie klausimai:

- dėl bibliotekos paslaugų kokybės gerinimo,
- dėl darbuotojų kvalifikacijos kėlimo,

- dėl bibliotekos struktūros tobulinimo,
- dėl renginių organizavimo,
- dėl projektų rengimo ir dalyvavimo įvairiuose konkursuose,
- dėl naujų bibliotekos darbuotojų pareigybių aprašymo rengimo,
- dėl bibliotekos naujų dokumentų rengimo.

Praktinės metodinės pagalbos teikimas kaimo filialuose.

2018 m. į kaimo bibliotekas išvykta 9 kartus, aplankyta 12 bibliotekų. Į išvykas dažniausiai vyko direktorė V. Raišienė, direktorės pavaduotoja N. Stančikienė, kompiuterių priežiūros specialistas A. Balanda. Išvykų tikslas – geriau įsigilinti į bibliotekose esamas problemas, numatyti priemones joms spręsti. Išvykos buvo skirtos darbo patikrai, konsultacijoms ir praktinei pagalbai vietoje. Darbuotojų kaita vyko Videniškių ir Elvyros Satkūnaitės kaimo bibliotekose. Taip sutapo, kad šių dviejų kaimo bibliotekų patalpose pradėti remontai ir bibliotekos kėlėsi į laikinas patalpas: Videniškių biblioteka – į Videniškių seniūnijos pastatą, o Elvyros Satkūnaitės – į Alantos technologijos ir verslo mokyklos pagrindinį pastatą. Buvo reikalinga didelė viešosios bibliotekos darbuotojų pagalba, tiek perkraustant dokumentų fondus, inventorių, tiek suteikiant praktinę pagalbą bibliotekininkėms dokumentų fondų formavimo, susatymo ir tvarkymo klausimais. Profesionalūs bibliotekininkai, neturintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimo, apmokomi ne tik darbo vietoje, bet ir įgyja profesijos įgūdžių VB skyriuose. Įvairios konsultacijos ir rekomendacijos buvo teikiamos telefonu, elektroniniu paštu, per interneto bendravimo programą Microsoft Lync.

VII. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

2018 metais viešosios bibliotekos darbuotojai atliko apklausą „Naujų paslaugų poreikis Molėtų viešojoje bibliotekoje“, kuri buvo skelbiama 2018 m. gegužės-birželio mėn. bibliotekos facebook paskyroje. Respondentų amžiaus vidurkis – 35.5 m. Jiems buvo pateikti 7 klausimai. Atsakymai buvo gana įvairūs. Įdomesni pasiūlymai ir komentarai: geriau mažiau, bet gerų renginių; biblioteka galėtų dirbti nuo 9 val.; pasigendu intelektualėsių renginių, susitikimų su kokybiškos literatūros kūrėjais; biblioteka turi populiarinti skaitymą, investuoti į tradicines veiklas; keisti įsisenėjusias nuostatas ir požiūrį – veiksmams ir bendravimu parodyti, kad laukiate jaunimo; jaunimo pamokos jaunimui; daugiau naujų knygų.

Molėtų viešoji biblioteka dalyvavo tyrime „Lietuvos bibliotekų informacijos išteklių fondo valdymo“, kurį koordinavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo biblioteka Kultūros ministerijos užsakymu.

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka atliko tyrimą

„Prenumeruojamų duomenų bazių panauda viešosiose bibliotekose“ ir į anketų klausimus atsakė Molėtų viešosios bibliotekos specialistai ir vartotojai.

Molėtų viešoji biblioteka dalyvavo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos apklausoje dėl Kultūros išteklių ir sukuriamos vertės duomenų pateikimo. Direktorės pavaduotoja N. Stančikienė su profesionalių bibliotekininkų pagalba užpildė 25 anketas apie 2017 metais Molėtų viešosios ir kaimo bibliotekų vykdomą veiklą ir kuriamą naudą visuomenei, regionui, miestui.

Bibliotekos dalyvavimas projektuose ir konkursuose.

Ataskaitiniais metais VB ir kaimo bibliotekos dalyvavo įvairiuose konkursuose ir vykdė 5 projektus. Projektas **„Europos dieną švęskime kartu!“** (projekto vadovas – Virginija Raišienė), finansuotas Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje. Projektą įgyvendinti padėjo VB draugai ir partneriai: Molėtų švietimo centras, Molėtų kultūros centras, Molėtų menų mokykla, bendrojo lavinimo mokyklos ir kaimo bendruomenių centrai.

2018 metais viešoji biblioteka tęsė projektą **„Molėtų rajono literatūriniai tiltai“** (projekto vadovas – Nijolė Stančikienė), kurį rėmė Lietuvos Respublikos ministerija ir Lietuvos kultūros taryba. Projektą sudarė renginių ciklas – susitikimai su kraštiečiais, diskusijos, kūrybos vakarai, kūrybinės dirbtuvės bei kelionės literatūriniais keliais. Literatūriniai krašto objektai atgimė rajono gyventojų darbuose, jų interpretacijose ir visuomenei leido iš naujo susipažinti su krašto literatūros istorija. Projektą vainikavo Molėtų rajono bendruomenių narių, dalyvavusių projekto kūrybinėse dirbtuvėse, trys darbų parodos viešojoje bibliotekoje. Po rajono kaimo bendruomenės keliavo kilnojamoji fotonuotraukų paroda „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“.

Projektą **„Vidinis žmogaus pasaulis ir profesinė aplinka: meno terapija, kaip būdas darnai pasiekti“** (projekto vadovas – Laura Balčiūnienė) finansavo Molėtų rajono savivaldybė pagal programą „Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymo programos įgyvendinimas“. Paskatinti žmonės meno terapijos pagalba atpažinti savo emocinio intelekto stiprybes ir silpnybes, jas koreguoti, jomis pasinaudoti tiek asmeniniame, tiek profesiniame gyvenime.

Projektas – Neformalios jaunimo grupės iniciatyva **„Sparnuotai ir nerimtai“** (projekto vadovas – Janina Vyšniauskienė), kurį finansavo Molėtų rajono savivaldybės administracija, buvo skirtas mokiniams, kurie po pamokų leidžia laisvalaikį bibliotekoje ir kurie su dideliu susidomėjimu dalyvavo kūrybiniuose užsiėmimuose, kuriuos vedė dalininkė Sigutė Ach ir VšĮ „Tavo teatriukas“.

Inturkės kaimo biblioteka dalyvavo Molėtų rajono savivaldybės administracijos skelbtame visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos konkurse ir vykdė projektą **„Informacijos keliu – į sveiką gyvenimą“** (projekto vadovas – Ona Cesiulienė).

Viešoji biblioteka partnerių teisėmis dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės

bibliotekos vykdytame tęstiniame projekte „Literatūros ir kino dienos“, VšĮ „Darna“ vystymo projektai” projekto „Vyresni darbingo amžiaus asmenys – aktyvūs visuomeniniame gyvenime ir darbo rinkoje” ir Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto projekto „Skaitmeninių technologijų raštingumas, medijų turinio kritiškumas ir saugumas internete“ veiklose.

VB ir kaimo bibliotekos 19-tą kartą dalyvavo Šiaurės šalių asociacijų "Norden" federacijos kuriojamame projekte **Šiaurės šalių bibliotekų savaitė „Šiaurės herojai“**, kuriuo siekiama skatinti skaitymą, domėjimąsi Šiaurės šalių literatūra ir propaguoti švietimo idealus Šiaurės bei Baltijos šalyse ir kaimyniniuose regionuose.

Viešoji biblioteka ir kaimo filialai dalyvavo iniciatyvoje **„Skaitymo iššūkis“**, kuri koordinavo Lietuvos apskričių viešosios bibliotekos. Šia iniciatyva buvo siekiama skatinti visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, susidomėjimą knygomis, dalytis informacija apie vertingą literatūrą bei propaguoti skaitymą kaip laisvalaikio pomėgį.

Molėtų VB (Lietuvos bibliotekininkų draugijos Molėtų skyrius) atsiliepė į Lietuvos bibliotekininkų draugijos kvietimą dalyvauti projekte **„Misija knygnešys“**. LRT laidos filmavimas vyko Molėtų rajone. Poetas ir publicistas Vytautas Kaziela susitinka su skaitytojais Inturkės bibliotekoje, po to bendravo su Inturkės klebonu Povilu Stankevičiumi, kuris aprodė Inturkės bažnyčios lobius. Laidoje mintimis dalinosi ilgametė Balninkų bibliotekininkė ir interjero lėlių kūrėja Irena Pusvaškienė, „Meniško kaimo“ vadovė Lina Dieninė papasakojo, kaip prasidėjo tradicinių amatų centras, dailininkė Dalia Stalaušienė atverė stiklo stebuklų kūrimo paslaptis, o laidos pabaigoje Molėtų bibliotekoje koncertavo folkloro ansamblis „Malkesa“ (vadovė Audronija Kibickienė) ir sutartinių giedotojų grupė „Alsūnė“ (vadovė Rita Pelakauskienė).

Dapkūniškių ir Mindūnų kaimo bibliotekos teikė reikalavimus atitinkančią paraišką Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekai ir gavo dovanų – Metų knygos rinkimuose dalyvavusių knygų komplektus.

Kaimo bibliotekos labai aktyviai dalyvavo projektuose, kuriuos vykdė kaimo bendruomenių centrai, bendrojo lavinimo mokyklos.

Inturkės kaimo bendruomenės centras gavo Molėtų rajono savivaldybės administracijos finansavimą leidinio (Ne)atrastoji Inturkė“) leidybai. Leidinio sudarytoja – bibliotekininkė Ona Cesiulienė.

Toliejų bibliotekininkė Aldona Židonienė dalyvavo Čiulėnų seniūnijos ir Toliejų bendruomenės projektų „Trys kartos – kartu“ ir „Toliejai – Lietuvos šimtmečiui“ įgyvendinime.

Suginčių bibliotekininkė R. Vaščiūnienė, tuo pačiu būdama ir kaimo bendruomenės centro pirmininkė, vykdė projektus: „Kaimo šventės suburia, vienija, džiugina“ ir „Švenčių belaukiant“.

Marija Ažubalienė, Dapkūniškių bibliotekininkė, kaimo bendruomenės centro pirmininkė Molėtų rajono savivaldybės administracijai pateikė paraiškas „Dapkūniškių kraštiečių šventė“ ir

„Dapkūniškių bendruomenės gerovės gerinimas“, gavo finansavimą ir sėkmingai įgyvendino.

Rašant ir įgyvendinant Arnionių kaimo bendruomenės projektus: „Ramunės žiedas“, skirtą Tarptautinei vaikų gynimo dienai paminėti ir „Viešojo paplūdimio tvarkymas“, aktyviai dalyvavo bibliotekininkė R. Bukovskienė.

VIII. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius

2018 metais VB ir kaimo filialuose dirbo 48 darbuotojai (2017 m. – 48). Iš jų: VB – 24, kaimo bibliotekose – 24. Profesionalūs bibliotekininkai – 41. Iš jų: VB – 17, kaimo bibliotekose – 24.

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo dieną, skaičius:

- SVB – 17. Iš jų: VB – 2, kaimo bibliotekose – 15.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas (skaičius ir proc. nuo visų profesionalių bibliotekininkų skaičiaus).

Su aukštuoju:

- SVB – 21 (51%)
- VB – 11 (27 %)
- kaimo bibliotekose – 10 (24%)

Iš jų su bibliotekiniu:

- SVB – 6 (15%)
- VB – 6 (15%)
- kaimo bibliotekose – 0 (0%)

Su aukštesniuoju:

- SVB – 16 (39%)
- VB – 6 (15%)
- kaimo bibliotekose – 10 (24%)

Iš jų su bibliotekiniu:

- SVB – 7 (17%)
- VB – 6 (15%)
- kaimo bibliotekose – 2 (5%)

Su kitu:

- SVB – 4 (10%)
- VB – 0
- kaimo bibliotekose – 4 (10%)

2018 metais profesionalių bibliotekininkų kaita vyko Videniškių ir Elvyros Satkūnaitės kaimo bibliotekose. Sausio 21 dieną Molėtų bibliotekininkų bendruomenė atsisveikino su Elvyros Satkūnaitės vardo bibliotekos darbuotoja Daivute Liškauskiene – į Amžino poilsio vietą palydėjome ne tik bibliotekininkę, bet ir mokytoją, meno mylėtoją, žmogų, kuris gražiausius savo gyvenimo metus, sukauptą energiją ir kūrybines idėjas bei žinias atidavė Alantos krašto žmonėms.

Vidieniškų bibliotekoje pradėjo dirbti Jolanta Pipiraitė, o Elvyros Satkūnaitės bibliotekoje – Rūta Krivičienė. Vaiko priežiūros atostogas pasiėmė Inovacijų ir ūkio skyriaus vyriausioji bibliotekininkė Austėja Jasaitienė, atsakinga už bibliotekos paslaugų viešinimą. Vietoj jos pradėjo dirbti Audronė Čepkauskaitė, žurnalistė, kūrybinga asmenybė, turinti didelę informacijos, meno ir kitoms kultūros žinioms platinti sklaidos, straipsnių rašymo, radijo laidų vedimo patirtį.

2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.

2018 metais VB darbuotojai kvalifikaciją kėlė įvairiuose kursuose, stažuotėse, seminaruose. Iš viso kvalifikaciją kėlė 39 darbuotojai (2017 m. – 40), iš jų: 19 VB ir 20 kaimo bibliotekininkai 160 kartų (2017 m. – 200). Iš jų: nuotoliniuose mokymuose "Nemokamos debesų paslaugos ir jų taikymo galimybės bibliotekose", kuriuos organizavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, dalyvavo ir juos baigė 8 VB ir kaimo darbuotojai.

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos specialistų parengtose mokymų 3 programose: „E-paveldas – kaip panaudoti edukacijai?“, „Projektų rengimas. Praktika“, „Rankraščių fondų tvarkymas ir katalogavimas“ ir praktinėje edukacijoje „Literatūrinis protmūšis“ dalyvavo 32 bibliotekininkai ir 2 savanoriai.

Dvi VB specialistės stažavosi Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje ir dalyvavo mokymuose „Bibliotekos skaitmeninė kolekcija“.

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka vykdė projektą „Panevėžio regiono bibliotekų edukatorių kvalifikacijos gerinimas 2“ ir pakvietė 4 specialistus iš Molėtų dalyvauti seminare „Šiuolaikinės mokymosi tendencijos: kūrybiškumas – ne siekiamybė, o būtinybė“.

Mokymuose „Darbas su LIBIS komplektavimo posisteme: analizinio aprašo rengimas; darbas su eksportavimo/importavimo programomis“ Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekoje dalyvavo trys viešosios bibliotekos specialistai.

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, įgyvendinantis iš Europos socialinio fondo bendrai finansuojamą projektą „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“ 2018 m. vasario mėn. tęsė suaugusiųjų bendrųjų ir pagrindinių kompetencijų mokymus Molėtuose. Mokymuose „Suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi planavimas“ dalyvavo viešosios bibliotekos specialistės J. Matkevičienė ir N. Kerienė.

Inovacijų ir ūkio skyriaus vedėja L. Balčiūnienė, atsakinga už viešųjų pirkimų organizavimą, dalyvavo mokymuose „Viešųjų pirkimų vykdymas CVP IS priemonėmis“ ir „Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo geroji praktika: pirkimų vykdymo efektyvumo strategija“.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuotame seminare „SEO fundamentals: optimizavimo paieškos sistemoms pagrindai“ dalyvavo vyriausioji bibliotekininkė A. Čepkauskaitė.

Sausio 18 d. Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekoje vykusiam PR LAPĖS 2017 Komunikacijos projektų apdovanojimo renginyje dalyvavo direktorės pavaduotoja N. Stančikienė ir savanorė A. Stančikaitė.

Kovo 1-2 d. direktorė V. Raišienė dalyvavo Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje organizuotame Europos Sąjungos informacijos tinklo Lietuvoje koordinaciniame susitikime, o spalio 26 d. direktorė V. Raišienė dalyvavo konferencijoje „#PrisijungusiLietuva“. Balandžio 19 d. direktorė V. Raišienė dalyvavo savivaldybių viešųjų bibliotekų Visuotiniame asociacijos narių susirinkime ir renginyje „Viešųjų bibliotekų patirtis ir raidos perspektyvos“.

Vaikų literatūros skyriaus vedėja J. Vyšniauskienė balandžio 17 d. dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuotame seminare „Vaikų ir paauglių literatūra Lietuvoje 2017 metais“.

Balandžio 26 d. LBD Molėtų skyriaus narės N. Stančikienė, V. Raišienė ir M. Ažubalienė dalyvavo Metinėje Lietuvos bibliotekininkų draugijos fonferencijoje Vilniuje, o birželio 8 d. LBD Molėtų skyriaus pirmininkė N. Stančikienė dalyvavo LBD skyrių pirmininkų strateginėje sesijoje Kaune.

Rugsėjo 19 d. Švietimo mainų paramos fondo renginyje „Neformalus suaugusiųjų švietimo poreikis Lietuvoje“ dalyvavo direktorė V. Raišienė ir vyriausioji bibliotekininkė A. Jasaitienė.

Lietuvos regionų viešųjų bibliotekų asociacija, įgyvendino Lietuvos kultūros tarybos finansuojamą projektą „Bibliotekų tvarumui: tarptautiniai tarpinstituciniai dialogai tarp Lietuvos ir Graikijos kultūros, švietimo ir turizmo sektorių“. Molėtų viešosios bibliotekos direktorė Virginija Raišienė buvo viena iš trisdešimties savivaldybių viešųjų bibliotekų vadovų, kurie spalio pirmąją savaitę lankė Graikijos bibliotekas.

Darbuotojai, dalyvavę įvairiuose forumuose, konferencijose ir seminaruose, išklaustyta informaciją darbuotojų pasitarimų metu perteikė kolegoms.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai.

Vartotojų skaičius 1 bibliotekininkui:

- SVB – 126 vartotojai,
- VB – 97 vartotojai,
- kaimo filialuose – 147.

Lankytojų skaičius 1 bibliotekininkui:

- SVB – 3315,

- VB – 2255,
- kaimo bibliotekose – 4066.

Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) 1 bibliotekininkui:

- SVB – 3807,
- VB – 2561,
- kaimo bibliotekose – 4690.

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė.

2018 metais visos SVB tinklo bibliotekos dirbo patenkinamos būklės patalpose. Pradėtas pastatų, kuriuose veikė Videniškių ir Elvyros Satkūnaitės bibliotekos, remontas. Šios bibliotekos persikėlė į laikinas patalpas: Videniškių biblioteka – į Videniškių seniūnijos pastatą, o Elvyros Satkūnaitės – į Alantos technologijos ir verslo mokyklos pagrindinį pastatą, kuriose dirbo visus metus.

Avarinės būklės patalpų nebuvo.

Žiemos sezono metu buvo šildomos visos kaimo bibliotekos, iš jų Sidabrinių, Skudutiškio, Žalvarių ir Žaugėdų bibliotekos šildomos elektriniais šildytuvais.

2018 metų pabaigoje telefono ryšį turėjo VB (5 telefonus) ir 1 kaimo biblioteka, t.y. 4 % kaimo bibliotekų turėjo telefonus. Kitos bibliotekos, esančios bendrojo lavinimo mokyklos patalpose, naudojosi mokyklų bendruomenei priklausančiais telefonais.

Bendras bibliotekų patalpų plotas (m²) iš viso:

- SVB – 3133,
- VB – 910,
- kaimo bibliotekose – 2223.

Bendro bibliotekų ploto tenka 1 gyventojui – 0,174 m².

Iš jų naudingas:

- SVB – 2611,
- VB – 782,
- kaimo bibliotekose – 1829.

Lentynų apskaita.

Viso fondo lentynų metrais skaičius:

- SVB – 3424,
- VB – 795,
- kaimo bibliotekose – 2629.

Iš jų atviro fondo:

- SVB – 3399,
- VB – 795,
- kaimo bibliotekose – 2604.

2. Techninis aprūpinimas.

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius:

- SVB – 136,
- VB – 35,
- kaimo bibliotekose – 101.

Kompiuterių naudojimas: skirta vartotojams – 90, darbuotojams – 46.

Projektorių skaičius: 3; Spausdintuvų skaičius: 4.

Dauginimo priemonių skaičius (tame skaičiuje daugiafunkciniai įrenginiai):

- SVB – 27, iš jų:
- VB – 3 ,
- Kaimo bibliotekose – 24 daugiafunkciniai įrenginiai.

2018 metais į viešosios bibliotekos ilgalaikio turto apskaitą įtrauktas turtas, gautas iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos:

- Stacionarius kompiuterius (SK) (Lenovo ThinkCentre M800z All-In-One), 2 vnt. bendra suma – 1706,10 Eur.
- Stacionarusis kompiuteris „HP ProOne 600 G3“, 2 vnt, bendra suma – 2163,48 Eur.

X. FINANSAVIMAS

1. Pajamos ir finansavimas.

Gauta lėšų – 4657782 Eur.

Bibliotekos steigėjo ir valstybės biudžeto lėšos – 455627 Eur.

Iš jų:

Rajono savivaldybės administracijos lėšos – 440300 Eur.

Iš jų:

- darbuotojų atlyginimams (be mokesčių) – 299100 Eur,
- dokumentų įsigijimui – 11508 Eur,
- kompiuterinės įrangos palaikymui – 6158 Eur,
- kitoms išlaidoms – 123534 Eur.

LR Valstybės biudžeto lėšos (dokumentų įsigijimui) – 15327 Eur.

Lėšos, gautos už mokamas paslaugas – 1548 Eur.

Lėšos iš juridinių ir fizinių asmenų (parama, gauta iš 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio, pervesto į VB sąskaitą, ES lėšos, leidyklų, įvairių organizacijų ir įstaigų ir pavienių asmenų, kraštiečių parama) – 687 Eur.

Lėšos, gautos pilnam ar daliniam projektų, programų finansavimui – 7920 Eur.

2. Išlaidos.

Išlaidų iš viso – 465335 Eur.

Iš jų:

- darbo užmokesčiui – 299100 Eur,
- dokumentams įsigyti – 26984 Eur.

Iš jų:

- knygoms – 15476 Eur,
- periodikos prenumeratai – 11508 Eur,
- elektroniniams dokumentams – 0 Eur,
- neelektroniniams (kitiems) – 0 Eur,
- automatizacijai: kompiuterinei, programinei įrangai; jos palaikymui, ir kt. – 6158 Eur,
- kitos išlaidos – 133093 Eur., iš jų: socialinis draudimas – 92200 Eur.

IŠVADOS

2018 metais viešoji ir kaimo bibliotekos įvairiais būdai gerino kultūros ir informacijos paslaugų ir renginių kokybę, siūlant tradicines ir novatoriškas iniciatyvas, skatinančias skaitymą ir įvairių šalių kultūros sklaidą. Buvo stengiamasi, kad bibliotekos taptų Molėtų rajono bendruomenių socialine kultūrine erdve, susitikimų ir akiračio plėtros vieta.

Bibliotekos iškeltiems uždaviniams ir veiklai vykdyti savivaldybė skyrė 440300 Eur. Iš jų: 299100 Eur. – darbuotojų atlyginimams (be mokesčių) ir 11508 Eur. – dokumentų įsigijimui. Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 15327 Eur. Už mokamas bibliotekos paslaugas (dokumentų kopijavimą, skenavimą, CD įrašymą, įrangos nuomą) surinkta 1548 Eur. Nuoširdžiai dėkojame visiems, paskyrusiems 2% pajamų mokesčio bibliotekai.

Viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojosi 28,8% Molėtų rajono gyventojų. Jiems išduota 156120 dokumentų. 2018 metais viešojoje ir kaimo bibliotekose apsilankė 135941 lankytojas.

Viešosios ir kaimo bibliotekų dokumentų fondai pasipildė 12354 fiz. vnt. 1594 pavadinimais naujų dokumentų. Paramos būdu gauta 3418 fiz. vnt. dokumentų, 840 naujų pavadinimų. Viešojoje bibliotekoje galima skaityti 92 pavadinimus laikraščių ir žurnalų, didesnėse kaimo bibliotekose – apie 19 pavadinimų.

2018 metais visose (24) kaimo bibliotekose veikė viešieji interneto prieigos taškai. Bibliotekų lankytojai ne tik mieste, bet ir kaime (ir net iš savo asmeninių kompiuterių) galėjo nemokamai naudotis CD-ROM (anglų kalbos mokymosi, geografijos ir kitomis temomis) įrenginiais ir bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO Publishing (10 DB) – visateksčių straipsnių duomenų baze, muzikos duomenų baze „NAXOS Music Library“, teisės aktų duomenų baze „INFOLEX“ ir DB „Vyturys“.

Taip pat bibliotekoje buvo tęsiamas LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos) kompiuterinio katalogo formavimas kaimo bibliotekose. Įdiegtas LIBIS automatizuotas skaitytojų aptarnavimo posistemis VB sąlygojo greitą ir kokybišką skaitytojų aptarnavimą. Biblioteka dalyvavo LIBIS Analizinės bibliografijos posistemio kūrime, nuolat siuntė vietinės spaudos analizinius įrašus į nacionalinę bibliografijos duomenų bazę, pradėjo kurti savo bibliotekos kraštotyros duomenų bazę elektroniniame kataloge.

2018 metais – jau dešimtą kartą iš eilės organizuota Mažoji knygų mugė Molėtuose. Renginys sutraukė daug knygos gerbėjų ir sudarė sąlygas rajono bendruomenės nariams ne tik susipažinti su naujomis knygomis, jas įsigyti, bet ir susitikti, pabendrauti su knygų autoriais ir leidėjais. Rajono literatūrinės tradicijas tęsė kasmet organizuojamas Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkursas.

Bendradarbiaujant su kultūros, švietimo ir kitomis rajono įstaigomis bei visuomeninėmis organizacijomis (ypač su Molėtų literatų brolija, leidyklomis, kraštiečiais, kaimo bendruomenėmis), surengta daug įdomių susitikimų, parodų, knygų pristatymų. Naujas, populiarus renginių ciklas, peraugęs į projektą – „Knygų koncertai“ – tai Lietuvos jaunųjų muzikos atlikėjų pasirodymai ir jų požiūris į knygą ir skaitymą.

Vykdyti 5 projektai, kurių metu organizuota daug renginių: seminarų, edukacinių kelionių, susitikimų su Lietuvos ir Molėtų krašto kultūros ir literatūros kūrėjais, puoselėtojais. Projektus finansavo Molėtų rajono savivaldybė, LR Kultūros ministerija, Lietuvos kultūros taryba, Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje.

2018 metais bibliotekos darbuotojai aktyviai dalyvavo įvairiuose tobulinimosi kursuose, seminaruose, konferencijose, rašė ir vykdė projektus, gerino informacijos sklaidą, analizavo vartotojų informacinius poreikius.

Svarbu paminėti, kad beveik kiekviename rajoninių laikraščių numeryje buvo publikuojamos informacijos apie įvairiausias bibliotekų veiklas. Iš viso apie VB ir kaimo bibliotekas parašyta 207 straipsniai vietinėje ir respublikinėje spaudoje.

Tolesni veiklos uždaviniai:

- sėkmingai įveikinti Viešosios ir kaimo bibliotekų erdves, aktyviai dalyvaujant Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ ir Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ veiklose, išmaniai pristatyti ir teikti naujas paslaugas, išlaikyti jų tvarumą;
  - skatinti naujoves, racionalius pokyčius ir inovacijas, kurių poveikis būtų pagrįstas tyrimais ir analize;
  - skaitmeninti ir populiarinti literatūrinį krašto paveldą;
  - organizuoti projektinę veiklą ir bibliotekininkų kompetencijų ugdymą, siekiant geresnių rezultatų bibliotekų darbe ir telkiant bendruomenes bibliotekose.

ATASKAITĄ PARENGĖ:

Nijolė Stančikienė

direktorės pavaduotoja

tel. 8-383-51695

el. p. biblioteka@moletai.rvb.lt